Немачка 3,00 DEM, САД 1,25 USD, Швајцарска 2,50 CHF,
Шведска 13,00 SEK, Аустрија 20,00 ATS,
Грчка 300 GRD, Енглеска 1,00 GBP

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

9 770032 339010

5. VI 1992. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА LIV ● ЦЕНА 400 ДИН. ● БРОЈ 2110

За све од 7 до 77

ТАРЗАН

ОСАМДЕСЕТОГОДИШЊАК

Леп, снажан, племенит и вечно млад. Први суперјунак, узор свих билдера, супермена, терминатора и осталих мишићавих звезда. Ове године угасиће једним дахом осамдесет свећица на рођенданској торти

ОД ОВОГ БРОЈА
ЕВРОПСКО ПРВЕНСТВО У ФУДБАЛУ

ЗАБАВНИКОВА СПОРТСКА ПРОГНОЗА

● СВАКЕ НЕДЕЉЕ 100 НАГРАДА ●

Верovали или не!

Чарлс Гудјир

(1800-1860)

АМЕРИЧКИ ПРОНАЛАЗАЧ КОЈИ ЈЕ ДОПРИНЕО РАЗВОЈУ ИНДУСТРИЈЕ ГУМЕ, СВОЈ ПРВИ ЕКСПЕРИМЕНТ ИЗВЕО ЈЕ У ЗАТВОРУ ГДЕ ЈЕ ИЗДРЖАВАО КАЗНУ ЗБОГ НЕПЛАЋЕНИХ ДУГОВА.

СЛЕПИ МИШ

У МЛЕКУ ОД КОКОСОВОГ ОРАХА НА ФИЛИПИНИМА СЕ СМАТРА ПРАВОМ ПОСЛАСТИЦОМ.

РАМАПА

ИЗ БАГАЛОРЕ У ИНДИЈИ РОЂЕН ЈЕ СА ПО 6 ПРСТИЈУ НА РУКАМА И НОГАМА.

КРАЉ ИНЕ

(688-726)

ВЛАДАР ВЕСЕКСА У ЕНГЛЕСКОЈ, ОДРЕКАО СЕ ПРЕСТОЛА И ОСТАТАК ЖИВОТА ПРОВЕО ЈЕ У РИМУ КАО ОБИЧАН РАДНИК.

ВИЉЕМ КЕРИ

ОБУЋАР ИЗ ПОЛЕРСБЕРИЈА У ЕНГЛЕСКОЈ, ДО 22 ГОДИНЕ ЈЕ КАО САМОУК ПРЕВЕО БИБЛИЈУ НА 26 ИНДИЈСКА ЈЕЗИКА И ДИЈАЛЕКТА.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

●●● **Француз Жан-Лик Мишел спада у ону малу групу срећника који су из серо-позитивних на вирус сиде прешли у серо-негативне. До сада је у свету забележено само 11 случајева оболелих од ове болести који су успели да оздраве, а на који начин, још није утврђено. И мада је серија тестова и провера показала да је Мишел сада негативан на сиду, он и даље стрепи не верујући много у чудо. Ништа мање неповерљив није ни његов лекар професор Жан-Клод Шерман указујући да можда није реч о оздрављењу већ о томе да се, за сада, вирус само притајио.**

●●● **ЛЕГО носи титулу „играчка века". Ово признање лего коцке добиле су 1987. године од једног удружења за бригу о деци из Луксембурга.**

●●● **У својој пословној филозофији лего има на уму две девизе, а то су: „Само најбоље је довољно добро" и „Учи као што се играш".**

●●● **стручњаци очекују да ће се већ 1998. године женски рекорд у маратону изједначити са мушким, а у првој половини 21. века жене ће, предвиђа се, почети да обарају и остале мушке рекорде. Ова тврдња заснована је на чињеници да је стопа побољшања спортских резултата код жена двоструко већа него код мушкараца.**

●●● **Лего толерише грешку у производњи играчака само ако је она испод пет хиљадитих делова милиметра.**

●●● **Награду од милион данских круна Лего додељује онима који улажу посебне напоре за побољшање услова**

у којима деца живе и расту. Награда је установљена 1985. године. Једног или више кандидата који добијају ову награду предлажу ЛЕГО компаније из целог света. Награђени добијају и статуу која симболизује Ygdrasli – дрво живота у нордијској литологији које жели да загрли цео свет.

Илустровао: Зоран Петканић Петко

ПОЛИЦИЈА ЗАБРАЊУЈЕ ЖИТЕЉИМА ЛЕЊСТВОВАТИ, КАРТЕ ИГРАТИ И ПИЈАНЧИТИ

(1838. године)

Како шта примети, Српска књажевска полиција гледала је да забрани само ако оцени да је на штету народа: **Член магистрата Окружија београдског подполковник Голуб Петровић** био је посебно ревностан у издавању **публикација** (наредби) којима је настојао да спречи **увођење лоших обичаја** у српском народу после ослобођења од Турака. Тако је у априлу 1838. године издао публикацију-којом **забрањује меанџијама и кафеџијама после одређеног рока држати ноћу меане и кафане отворено и долазећим пиће точити.** Казниће се сви – и меанџије и они **који се уфате да пију и к томе ларму какову праве.** Било је **забрањено даље од 10 сати ноћу по немачком а од 3 сата ноћу по турском да ико у механи или кафани, а и где год се вино јавно точи, пити, ларму какву правити, карте играти и у томе задржавати се.**

Како наредба из априла није изгледа застрашила житеље сербске, Голуб Петровић нашао је за добро да је прецизније саопшти:

Приметила је Књажевска српска полиција овдашња да многи овдашњи житељи а и већа част (већи део) бећара страних, који се у овој вароши наоде (у Београду), у радне, лепе и ведре дане, сада, кад је време многоме раду, имају обичај ленствовати сваки дан васдан у меани гди год се игра какова игра, или где се кугла, и ту време бадава проводити на штету своју и општу, јер на онаким местима беспосличари свако зло учинити могу и со тим и власт и житеље вароши ове узнемирити.

Да не би дакле нико у вароши овој ленствовао, то полиција издаје заповест ову да се нико не усуди у радне дане беспосличити по меана гди су куглање и којакакве игре, но сваки нека се радом занима осим недељни и празнични дана који су за одмор, а тако и меанџије да се не усуде примити скитаче и ленштине да по васдан онде беспосличе но нека их одбију. Који би се уватио као преступник ове заповести онај ће строгом одговору и казни подлећи.

КАЗНИ ЋЕ ПОДЛЕЋИ КО О ПРАЗНИЦИМА И ВЕСЕЉУ ИЗ ПУШАКА ПУЦА

(1841. године)

Управитељ вароши Београда мајор М. Жујевић уочи Божића 1841. године издао је публикацију (наредбу) којом је покушао да реши рђав обичај београдских житеља – пуцање из пушака при весељу. Публикацију је **повторио** (поновио) 21. **декемвра** што је, према тадашњем рачунању времена по старом, односно јулијанском календару, ипак било непосредно – на три дана – пре Божића.

Као што је и досада строгиј налог постојао да нико без разлике од житеља вароши Београда, при вољи и расположенију свом пушке мећати и с том опасном забавом увеселявати се не сме, тако се и сада од стране Управитељства вароши Београда ова заповест за свагда и у свако време поштрава, да нико при весељу свом, пушке избацивати не сме.

Чега ради се при овом наступајућем великом празднику Христовог рождества преизложена заповест сваком препоручује и доставља, да ће свакиј, који би се уватио, да при ручку или обичном ком весељу и расположенију пушку избацио, и торжеством (величанственошћу) овог великог празника изговарати би се хтео, казни подлећи.

Маша Кађански

Илустровао: Ивица Кољанин

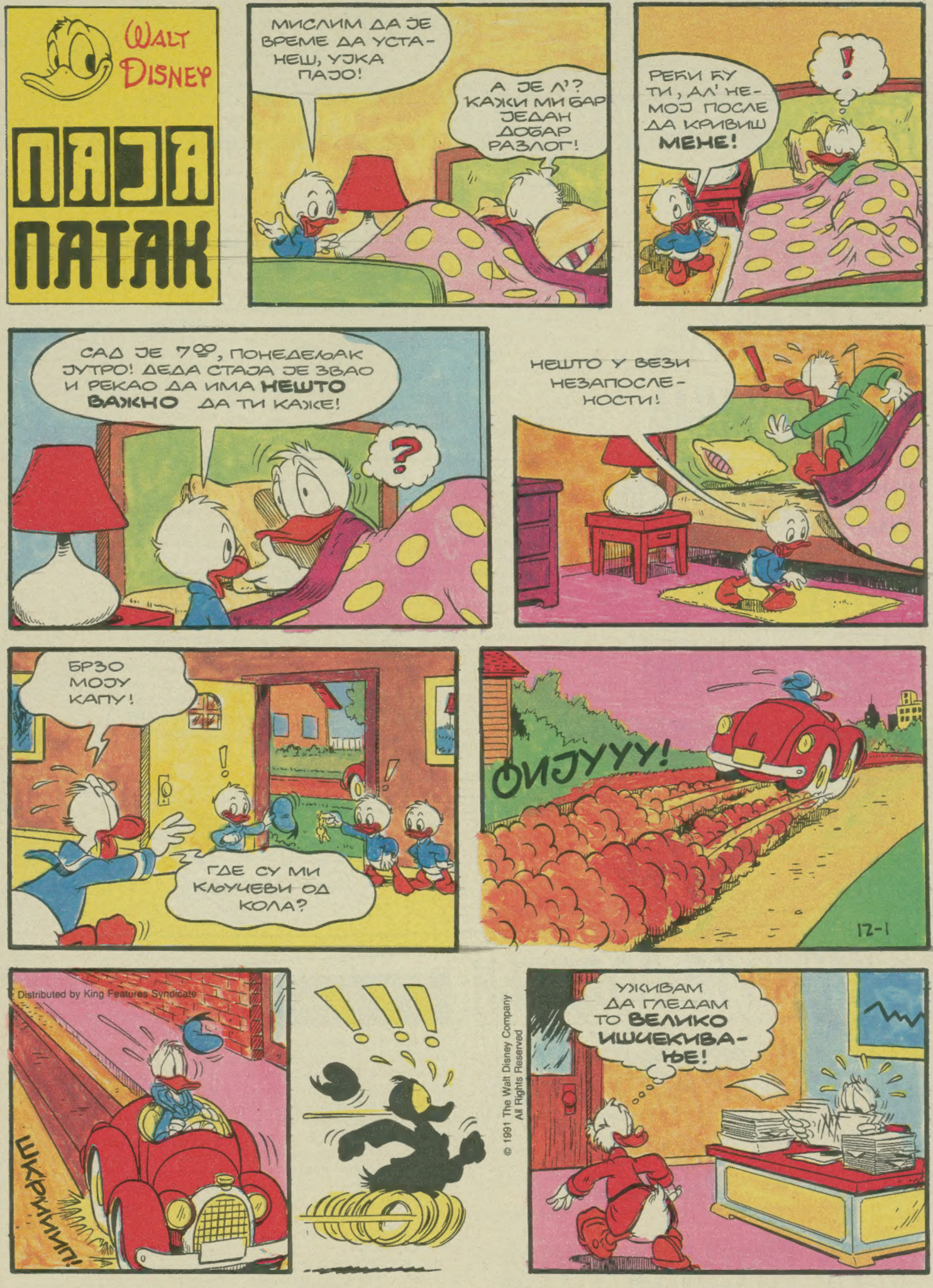
WALT DISNEY
ПАЈА ПАТАК
МИСЛИМ ДА ЈЕ ВРЕМЕ ДА УСТАНЕШ, УЈКА ПАЈО!
А ЈЕ Л'? КАЖИ МИ БАР ЈЕДАН ДОБАР РАЗЛОГ!
РЕЋИ ЋУ ТИ, АЛ' НЕМОЈ ПОСЛЕ ДА КРИВИШ МЕНЕ!
САД ЈЕ 7⁰⁰, ПОНЕДЕЉАК ЈУТРО! ДЕДА СТАЈА ЈЕ ЗВАО И РЕКАО ДА ИМА НЕШТО ВАЖНО ДА ТИ КАЖЕ!
НЕШТО У ВЕЗИ НЕЗАПОСЛЕНОСТИ!
БРЗО МОЈУ КАПУ!
ГДЕ СУ МИ КЉУЧЕВИ ОД КОЛА?
ФИЈУУУ!
12-1
Distributed by King Features Syndicate
ШКРИЦИЦ!
© 1991 The Walt Disney Company
All Rights Reserved
УЖИВАМ ДА ГЛЕДАМ ТО ВЕЛИКО ИШЧЕКИВАЊЕ!

ЂОРЏИ У РАТУ ЗВЕЗДА

Распад Совјетског Савеза није зауставио амерички програм одбране од нуклеарних балистичких пројектила назван – „Рат звезда". Тај суперскупи пројекат, изгледа, могу да зауставе једино свакодневне грешке и промашаји

SDI је скраћеница од „Strategic Defense Initiative" што је званичан назив пројекта познатијег као „Рат звезда".

Да подсетимо: ради се о веома скупом војноистраживачком подухвату који треба да обезбеди неку врсту „атомског кишобрана" над Северном Америком и савезницима из НАТО пакта. Идеја је да се, евентуални, непријатељски нуклеарни пројектил, смештен у балистичкој интерконтиненталној ракети, уништи пре него што уђе у атмосферу – док је још на својој путањи у Земљиној орбити.

Постоје два начина да се то учини. Један је помоћу сателита-убица смештених у орбити, а други је помоћу противракетних пројектила који би се лансирали са Земље и пресретали и уништавали непријатељске нуклеарне бојеве главе у свемиру око Земље. На сличном принципу раде и америчке противракетне ракете „патриот", које су се прославиле приликом обарања ирачких пројектила типа „скад" током недавног рата у Заливу, само што „патриоти" обарају ракете када су ове већ у силазној путањи у атмосфери.

Наравно, овај други начин је са становишта данашње технологије далеко изводљивији, једноставнији и, што је за америчке пореске обвезнике врло важно, много је јевтинији од сателита-убица.

Не треба да чуди што је директор пројекта SDI обелоданио да ће се буџет за истраживање сателита-убица смањити за чак 1,7 милијарди долара, док ће се средства за пресретаче са Земље повећати за астрономских четири милијарде долара.

Зато је у зло доба дошла вест да је 6. марта ове године приликом теста једног таквог пројектила-пресретача лансираног са Земље дошло до потпуног фијаска. А троше се, као што рекосмо, милијарде долара.

Противракетна ракета, названа „ерис", лансирана је 6. марта помоћу ракете-носача „ариес" како би пресрела балистичку ракету „минитмен 1" која је играла улогу носача нуклеарне бојеве главе. „Минитмен 1" је лансиран из чувене ваздухопловне базе Ванденберг у Калифорнији и, бајаги, ракета је носила „нуклеарну" бојеву главу која је требало да погоди атол Куајлејн у Тихом океану удаљен 8 000 километара.

Истовремено са главним циљем у облику ракете „минитмен 1" лансиран је и лажни циљ како би се испитало да ли је „ерис" у стању да разликује прави од лажног циља. У правој борбеној ситуацији с правом се сматра да ће непријатељ лансирати и мноштво лажних циљева како би збунио противракетну одбрану SDI.

На висини од око 300 километара изнад земље „ерис" се брзином од 45 000 километара на час приближавао „минитмену" и лажном циљу који су летели један близу другог. Компјутер у ракети-пресретачу радио је грозничаво покушавајући да разазна шта је прави, а шта лажни циљ. Све три летелице вртоглаво су се приближавале једна другој и 0,8 секунди пре судара „ерис" је схватио шта је прави циљ, али је било касно.

Наиме, пројектанти су предвидели да најкасније 0,9 секунди пре судара компјутер мора да одлучи куда ће. Пошто је „ерис" закаснио 0,1 секунду, параметри лета више нису могли да се промене и он је свом силином опалио у „ћорак" ракету, док је прави „минитмен 1" безбрижно настављао ка атолу Куајлејн.

Прошле године 11. маја „ерис" уопште није ни полетео на пресретање већ лансиране ракете „минитмен 1" јер се секунду пре лансирања његов рачунар потпуно збунио, па је престао да прима податке о кретању циља. Пошто су у питању секунде (читав лет нуклеарног балистичког пројектила траје неколико минута), времена за исправљање ове грешке није било и „минитмен 1" је опет несметано долетео тамо где је лансиран.

Бомбасто најављен пројекат „Рат звезда" очигледно је још далеко од било каквих звезда.

Александар Павић

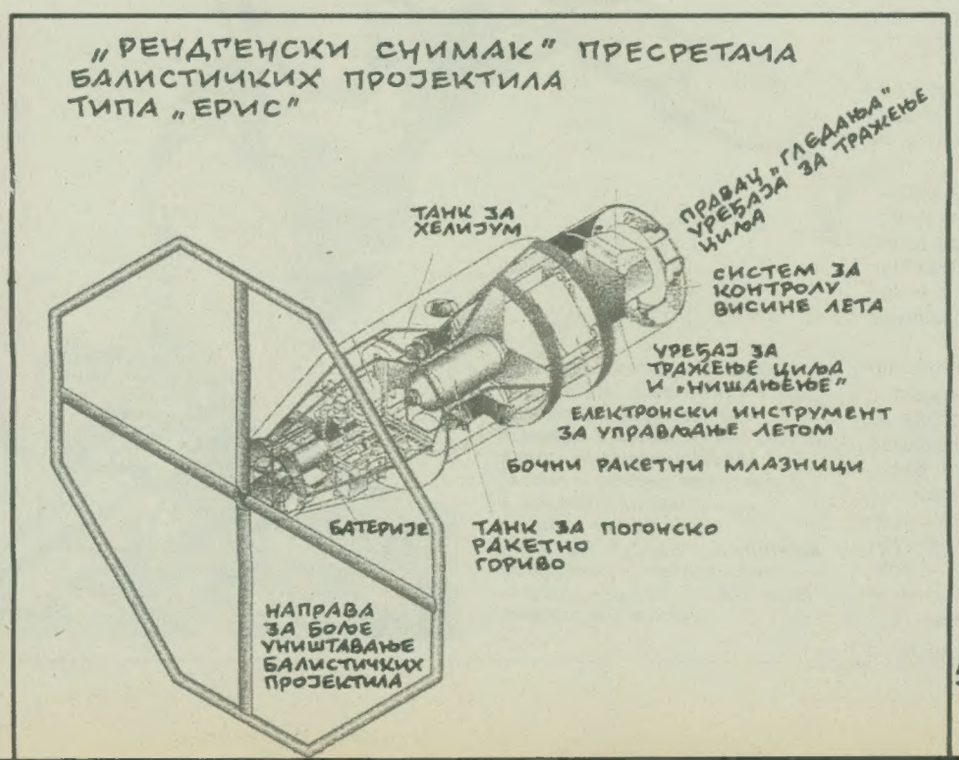
„РЕНДГЕНСКИ СНИМАК" ПРЕСРЕТАЧА БАЛИСТИЧКИХ ПРОЈЕКТИЛА ТИПА „ЕРИС"
ТАНК ЗА ХЕЛИЈУМ
ПРАВАЦ „ГЛЕДАЊА" УРЕЂАЈА ЗА ТРАЖЕЊЕ ЦИЉА
СИСТЕМ ЗА КОНТРОЛУ ВИСИНЕ ЛЕТА
УРЕЂАЈ ЗА ТРАЖЕЊЕ ЦИЉА И „НИШАЊЕЊЕ"
ЕЛЕКТРОНСКИ ИНСТРУМЕНТ ЗА УПРАВЉАЊЕ ЛЕТОМ
БОЧНИ РАКЕТНИ МЛАЗНИЦИ
БАТЕРИЈЕ
ТАНК ЗА ПОГОНСКО РАКЕТНО ГОРИВО
НАПРАВА ЗА БОЉЕ УНИШТАВАЊЕ БАЛИСТИЧКИХ ПРОЈЕКТИЛА

ТАРЗАН СЛАВИ ОСАМДЕСЕТИ РОЂЕНДАН

Господар џунгле родио се 1912. године и то под тужним и опасним околностима, али су у помоћ притекле животиње и од њега направиле човека. А он ће увек да их брани и штити као што и доликује првом еколошком јунаку планете

Постоје, у ствари, два Тарзана ако не рачунамо и многобројне стрипске, често лажне. Први је угледао светлост дана 1912. године као јунак књиге америчког писца Едгара Рајса Бароуза. Аутор му је, поред изразите и и енглеско аристократско порекло.

Џон Клејтон лорд од Грејстока и његова млада и лепа супруга леди Елис кренули су бродом на пут у неку од безбројних колонија тада моћне Британске империје, али нису имали среће. На броду је избила побуна и племићки пар остављен је на милост и немилост судбини, у дивљини западне обале Африке.

Леди Елис се од шока нешто пре времена породила и умрла а лорда Грејстока је искасапио горила. Њихово сироче, здрава мушка беба, остала је сама плачући од глади да се цела џунгла орила. На бебину срећу чуле су је животиње, а не људи и прихватила је и одгајила мајмуница. Дете је добило име Тарзан што на дијалекту банту значи Бели мајмун.

Чим је поодрастао, Тарзан је постао велики заштитник животиња и природе, а љути и заклети непријатељ ловаца, нарочито оних који су због скупоцених кљова бездушно убијали на стотине слонова. Када није могао да их спречи у неделу, Тарзан им се немилосрдно светио.

Француз Ролан Деронзије, доктор тарзанологије, има све што је о Тарзановим доживљајима написао Едгар Рајс Бароуз: двадесет два романа и две збирке прича у којима аутор шета свог мишићавог, али веома осећајног

Одозго надоле: две слике првог Тарзана из 1918. године са Елмом Линколном у главној улози; књиге, плакати, паклица цигарета жвакаћих гума с Тарзановим именом и ликом; слагалица направљена у Шпанији без дозволе корпорације Бароуз. Тарзана у трку нацртао је илустратор Бери Хогарт. Све је из збирке Ролана Деронзијеа.

НОВОСАДСКИ ТАРЗАН

Наш допринос светској „Тарзанологији" догодио се у периоду од 1983. до 1990. године када је стрип о Тарзану рађен и у Југославији. Наиме, новосадски „Маркетинг" и шведска фирма „Атлантик" објављивали су у Шведској, Немачкој, Данској, Холандији, Југославији и Норвешкој стрипове о Тарзану кога је креирао наш познати аутор Бранислав Керац. Језгро екипе сачињавали су још и Бранко Плавшић и Сибин Славковић, а уз Керца на сценарију су радили Славко Драгинчић и Светозар Обрадовић. Урађено је стотинак епизода од по 16 страна стрипа.

Одозго надоле: плагијат „Тарзела"; плакат за филм снимљен 1947. године; насловна страна „Тинтина" у коме је стриповано приказан живот Џонија Вајсмилера; два албума стрипова објављена у Француској, први 1936. године; на брошури дељеној по биоскопима је Бастер Краб који се само једном појавио у улози Тарзана; рекламни плакат за филм „Тарзан у Њујорку" који не треба побркати с видео филмом „Тарзан у Менхетну" снимљеним много касније; ретуширани снимак Џонија Вајсмилера. Све из збирке Ролана Деронзијеа.

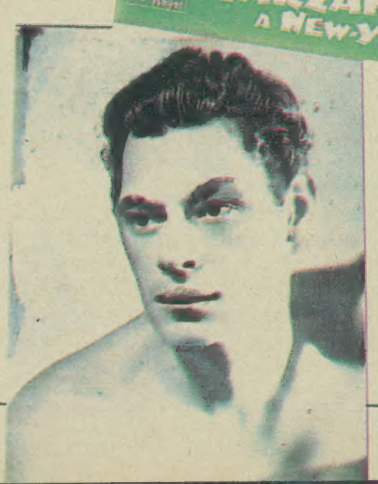

господара џунгле по Индији, Египту, Кини, земљи Пигмеја...

Проучивши све те романе и приче, Ролан Деронзије тврди да Тарзан није примат који се споразумева ономатопејом, како га приказују у филмовима. Напротив, поред банту дијалекта и енглеског он течно говори и француски језик. Научио га је још у првом роману Едгара Рајса Бароуза што му је касније дошло веома корисно у роману „Тарзан у Паризу".

Тај Тарзан из књига је неодољив па су се у њега на смрт заљубљивале разне лепотице као што су краљица Амазонки, велика свештеница Опарског блага и остале које је сретао. Он ниједну није удостојио. Јер, Тарзан воли своју Џејн и није тип који иде од жене до жене већ само од лијане до лијане.

Други Тарзан је онај филмски и, према горким речима његовог творца Бароуза, сасвим искривљен лик. Бароуз је галамио потежући и реч издаја, али је новац од филмске продукције био сувише сладак, па није забранио да се према његовим делима снимају филмови.

Према оригиналном Бароузовом тексту, на пример, Тарзан и Џејн се венчавају и добијају сина Корака. Али, неумољиви закони Холивуда нису дозвољавали суперзвездама да се жене и рађају децу јер то публици, која је и сама у браку и има деце, не би било ни занимљиво ни узбудљиво. Тако и без венчанице Тарзан воли Џејн, Џејн воли Тарзана, а нашао се и дечак кога су усвојили и зову га Бој. Овај филм је из 1939. године.

Да ли сте икада чули за Елма Линколна, бившег полицајца? Е, он је био први филмски Тарзан и то 1918. године. И ниједном није из дубине груди испустио онај чувени урлик који и дан-данас дечаци широм света са слашћу имитирају. У то време филмови су још били неми.

Џони Вајсмилер, најчувенији филмски Тарзан, ступио је на сцену 1932. и он је први урликнуо. И није тачно да је тај легендарни урлик научио од свог оца певача у неком хору у Тиролу како је имао обичај да тврди.

Реч је о „миксовању" а рецепт гласи: „Завијање хијене, звук Вајсмилеровог гласа, псећи лавеж, високо „ц" једног талентованог сопрана и вибрација само једне виолинске жице. Све то зналачки промућкано".

Пре него што је постао Тарзан, Џони Вајсмилер је, што и птице на грани певају, био светски шампион у пливању слободним стилом. Чак је написао и књигу „Вештина краул-пливања". Када више није био за Тарзана, бавио се продајом базена по Холивуду. Умро је недавно у старачком дому.

У досадашња четрдесет четири филма о Тарзану главну улогу играло је седамнаест глумаца. Лекс Баркер, који је наследио Џонија Вајсмилера, умро је од цирозе јетре у педесетој години. Да ли то над Тарзанима виси неко проклетство?

Тарзану Мајку Хенрију, некадашњем фудбалеру, лав је усред снимања откинуо руку. Вајсмилеров дублер, у његовом последњем филму „Тарзан и сирене", погинуо је скачући са стене у воду. Упркос свему томе, за улогу Тарзана увек има добровољаца. Последњи који га игра зове се Волф Ралсон.

Ја волети Тарзан! Ја ловити лажни Тарзан! – гесло је поменутог доктора тарзанологије Ролана Деронзијеа. У ову девизу укључени су, пре свих, Тарзани из стрипова, али само плагијати, лажњаци. Иначе, први стриповани Тарзан појавио се у Сједињеним Америчким Државама још 1929. године док је писац Бароуз био жив и за то, такође, добијао силан новац.

Плагијати су нешто друго. То су разни тарзаноиди маскирани именима: Тарга, Тару, Антар, Тетар-зан, чак и Тарзела, девојка џунгле.

Пажња! Нападам! или на банту дијалекту који Тарзан течно говори: „Креега! Бундоло!" То се може рећи и за наследнике Едгара Рајса Бароуза који помно мотре и скачу на све што изблиза или издалека личи на Тарзана, а није их питало за дозволу нити дало новац за ауторска права.

Баш због тога готово да и нема тарзанских „сувенира". Ту и тамо понеки пиратски појас за крпицу коју је Тарзан носио уместо било какве друге одеће, покоји ретки постер или пластична фигурица израђена у Кини.

Доктор Ролан Деронзије је, за љубав Тарзанове историје, сакупио вероватно најбогатију тарзанску збирку: сва издања свих књига и прича о Тарзану, новине, стрипове, плагијате, касете, фотографије, рекламне плакате, програме...

Он се највише дичи једним правим раритетом – плакатом с најавом филма „Тарзан тријумфује над нацистима" који је требало да се прикаже 1943. године под називом „Тарзанов тријумф".

Овај филм као да је ишчезао јер га широка публика није видела. Али, стрип постоји и Деронзије га је једном имао у рукама. У њему се Тарзан, за време Другог светског рата, налази поред некаквог смешног, малог и помало бркатог Адолфа Хитлера.

УААААУУУУУ!!! Овај урлик преведен је на шездесет светских језика!

Бојана Дожић

ЖИВОТ ПИШЕ ДРАМЕ

Спас нам је био дохват руке. Тако смо мислили док Милан није ухватио кваку и покушао да отвори врата. Била су закључана, а кључа нигде...

КРОЗ ЗАВЕСУ ОД ДИМА

Пробудио ме зрак сунца који се нашавши пролаз између две тешке плишане завесе зауставио на мом лицу. Отворила сам очи и лењо се протегла: преда мном је још један диван дан. Не морам да устајем наврат-нанос, стављам воду за кафу, трчим у купатило да се умијем и оперем зубе, а онда назад у кухињу јер је вода већ проврила. И док једном руком закувавам кафу, другом стављам шерпу с млеком да се греје. Не морам по десети пут да опоминьем Дуњу и Мају да ће ако сместа не устану, закаснити у школу.

И док сам тако лешкарила, из купатила се зачуо шум воде: то се мој муж Милан увелико туширао. За њега ових неколико дана у дубровачком хотелу „Белведере" нису представљали одмор јер је овде био на „радном задатку". Зато је и устајао много пре мене и наше млађе кћерке Дуње, тада петнаестогодишње девојчице, и одлазио у једну од мањих сала хотела где је енглеска компанија за коју је радио одржавала састанке.

Пошто се истуширао, Милан је навукао баде-мантил и изашао на терасу да на сунцу просуши косу; одувек је био присталица природног сушења.

Неверица

– А, данас сам изгледа закаснио – довикнуо ми је, јер је на нивоу који се налазио испод нашег угледао неколицину Енглеза. Спазивши га, један од њих, обучен само у купаће гаћице и тапкајући босим ногама у месту као да гази по жеравици, довикнуо је: „Ватра, ватра!" Али, како у његовом гласу није било ни трага некој паници, Милан га није озбиљно схватио тим пре што је господин Скот, како се Енглез звао, волео да збија шале.

– А где гори? – питао је Милан, нагнувши се преко ограде.

– Унутра, у хотелу – одвратио је господин Скот, али то још није било довољно да убеди мог мужа да није реч о шали. – Што онда не зовете ватрогасце него мене? – питао је. У међувремену сам и ја изашла на терасу.

– Али, Милане, стварно гори! – био је упоран господин Скот, који је и даље поскакивао. Зашто, сазнали смо касније. Пожар је избио у сауни.

Некако у истом тренутку схватили смо да није реч о вицу и да је понашање господина Скота сасвим у складу са оном чувеном особином Енглеза да ни у најодсуднијем часу не губе главу.

Подигнут на самој обали, „Белведере" се степенасто спуштао према мору. Колико смо нас двоје могли да видимо са наше терасе, испод нас није горело ништа, бар се није видео пламен. Исто тако ни изнад нас. Где, онда, гори? И зар је уопште могуће тако нешто? Јутро је било дивно, сунчано, море се цаклило испод нас и није се чуло ништа осим гласова оних Енглеза на крову сауне. Није ни чудо што ни Милан ни ја нисмо имали утисак да се налазимо у некој опасности. Ипак, отишла сам у собу у којој је спавала Дуња и пробудила је: најбоље ће бити да што пре изађемо напоље, а ако је узбуна лажна, лако ћемо се вратити. Мада буновна, моја кћерка се за тили час обукла и све троје смо кренули из апартмана у којем смо се налазили.

Врата су ту, али нема кључа

Да је враг однео шалу, видели смо кад је Милан отворио врата: ходник је био испуњен густим димом. Срце је почело да ми куца брже него што је то уобичајено.

– Морамо да се вратимо и наквасимо пешкире – рекла сам гласом који ми се учинио потпуно туђим. Вратили смо се у собу и док су Милан и Дуња у купатилу квасили пешкире, ја сам била довољно прибрана да узмем ташну и ставим у њу новац, накит и пасоше.

Приљубивши мокре пешкире уз лице, поново смо кренули у ходник. Прво Милан, за њим Дуња, па ја. Дочекао нас је још гушћи дим него малопре. Држећи се зида, јер нам је он био једини оријентир, кренули смо низ ходник. Напредовали смо буквално центиметар по центиметар.

Упркос томе што ми је пешкир покривао готово цело лице, дим је почео да ме штипа за очи: сузе су ми саме потекле. И што су оне више текле, то је, чинило ми се, пецкање у очима било неиздржљивије. Сада сам и другом руком, оном којом сам се ослањала на зид, притисла пешкир на лице, али ми ни од тога није ништа боље. Чинило ми се да ћу се угушити: одмакла сам мало пешкир од уста и жудно удахнула. Истог часа плућа су ми се напунила димом и натерала ме у кашаљ.

Погушићемо се ако се ускоро не дочепамо ваздуха, помислила сам кад је до мене допрло Миланово мумлање које је значило да смо стигли до места где ходник скреће: у проширење са излазом за случај опасности. Спас нам је био надохват руке. Тако смо мислили док се Милан није ухватио за кваку и притиснуо је: врата су била закључана!

– Шта ћемо сад? – упитала је Дуња на ивици суза, јер кључ од тих врата нисмо имали.

Само за витке

Прво што ми је у том тренутку пало на памет било је да се Милан врати у апартман и донесе столицу, па да њоме разбијемо стакло на вратима. И таман сам хтела да то и гласно изговорим, када су се с оне стране чули кораци. Као по команди сво троје смо почели да ударамо песницама по вратима: лакнуло нам је кад смо угледали једног од конобара. Видно узбуђен, али не и изгубљен, брзо је „укопчао" да је једини начин да нас спасе да разбије стакло на вратима. Довикнуо нам је да се стрпимо и отрчао негде. Где, било нам је јасно кад се брзо, много брже него што смо очекивали, вратио с великим каменом у руци. Стакло је пукло, а срча почела да лети на све стране. Из посекотина на руци нашег спасиоца почела је да липти крв. Он, међутим, на то није обраћао пажњу.

Ударао је по стаклу покушавајући да направи довољно велики пролаз да се провучемо. Скинула сам пешкир са лица и дала му да заштити руке.

Пажљиво је поскидао опасне шиљке од стакла, онолико колико је могао. Кроз отвор смо прво прогурали Дуњу. Провукла се само са неколико посекотина. Сада је био ред на мене. Кренула сам и осетила како ми се стакло забија у кожу: први пут у животу ми је засметао вишак од неколико килограма. Показало се да за овакву дебељуцу отвор у стаклу није довољан. И тек када сам ово увидела, осетила сам страх. Исконски, прави. Била сам сигурна да нећу моћи да се провучем и да ћу се угушити овде, наочиглед мужа и кћерке. Сузе су ми грунуле на очи, а грло се осушило тако да ни реч нисам могла да проговорим. Руком сам дала Милану знак да се он провуче, али он је, као и увек, био џентлмен. Није долазило у обзир да ме остави. Не штедећи се нимало, почео је да удара руком умотаном у пешкир по оним шиљцима. Труд је уродио плодом и ја сам најзад, мада са силним огреботинама и посекотинама, успела да се провучем. Што се тиче мог мужа, он није имао сличан проблем: одувек је био витак.

Да не буде касно

Испричавши нам овај свој доживљај од пре четири године у Дубровнику, госпођа Јасна Радовић нам је рекла да је тада схватила колико је важно познавати вежбе из противпожарне заштите. Сви Енглези који су у том тренутку били гости хотела знали су како у оваквим тренуцима треба да се понашају. То су научили на вежбама које се код њих на послу редовно изводе сваких неколико месеци. Тако је постарија госпођа Џонс, осетивши у соби дим и схвативши да степеницама неће моћи да се пробије до најближег излаза, обукла мајицу, панталоне и патике и села на ивицу терасе очекујући долазак ватрогасаца за које је веровала, погрешно како се показало, да ће сваког тренутка стићи. Господин Смајли је поскидао све завесе у соби у којој је спавао, наквасио их заједно са свим пешкирима и ставио на сто који је примакао прозору. Затим је покушао да направи уже од чаршава којим је намеравао да се спусти на спрат ниже. У том послу, савршено прибраног, затекао га је шеф рецепције који је некако успео да дође до њега.

– Понашање Енглеза у дубровачком хотелу било је за мене велики наук. Отада, увек кад негде путујем, прво погледам где се налази пут за евакуацију и апсолутно ми не пада на памет да превртем очима кад у установи у којој радим помену предавање из области противпожарне заштите – рекла је на крају госпођа Радовић, жена која сматра да треба учити на туђим примерима. За сопствене је понекад прекасно.

О. Вукадиновић

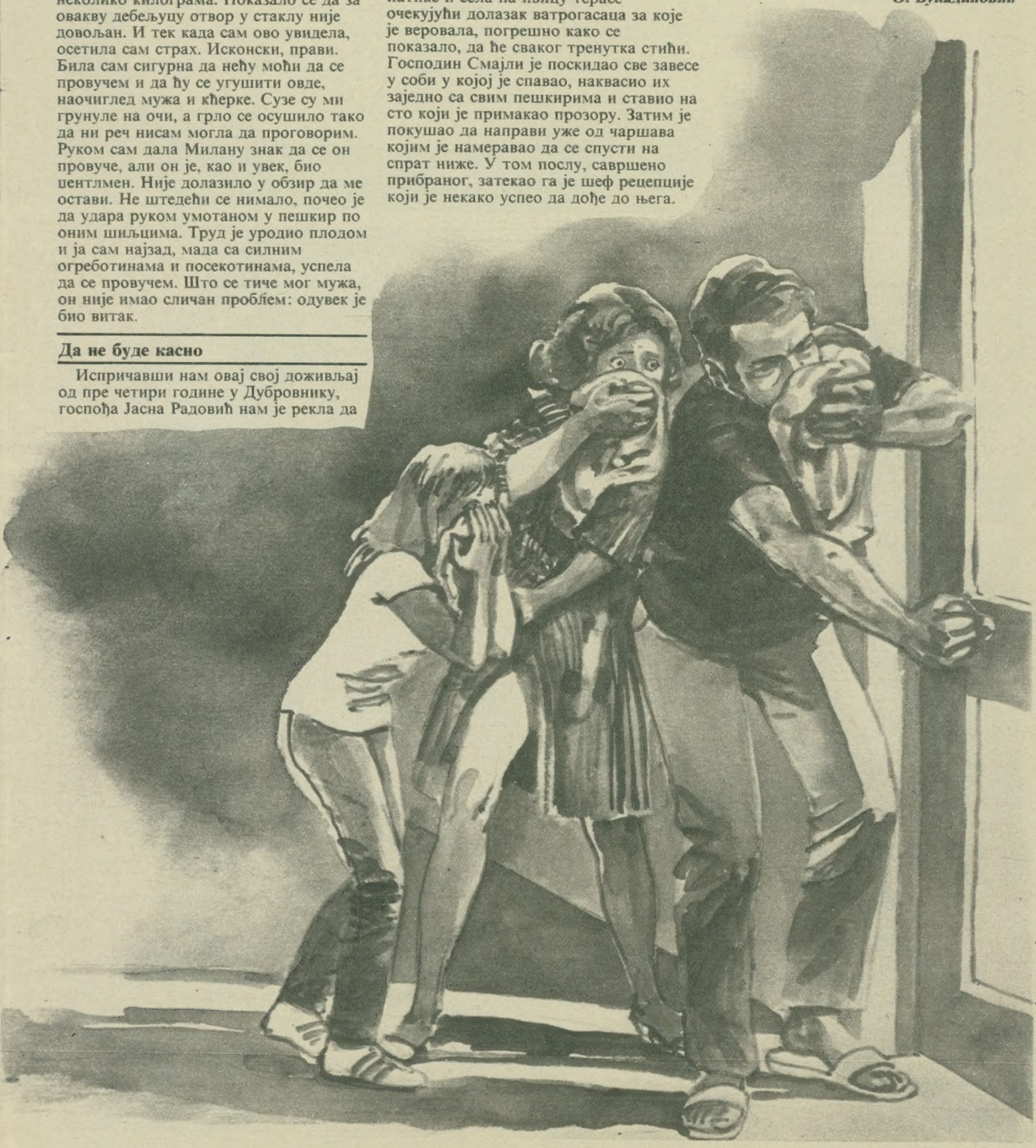

Илустровао: Бранко Јовановић

DIK BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

©1992 by King Features Syndicate, Inc. World rights reserved.

ПАПУЧЕ СА ФАРОВИМА

Људи често тумарају ноћу по кући. Иду до таолета, пију воду, копају по фрижидеру. Ако упале светло, разбудиће остале укућане. Зашто онда не обезбедити светло које ће помоћи оном ко се шуња по мраку, а да оно не смета уснулом остатку породице?

Фирма „Најт-Мејс" из Сан Дијега у Калифорнији избацила је на тржиште папуче које на врху имају уграђену такозвану криптонску сијалицу која је од обичне јача око 70 одсто. Та сијалица, слично фаровима на колима, баца широку светлост. У пети је смештен прекидач који се ставља на „on" или „off", кад се папуча укључује или искључује. Ко жели да плати 30 долара, добиће сигурно средство које ће му помоћи да без бојазни лута по мраку не плашећи се гнева оних који спавају.

СВАКЕ НЕДЕЉЕ У САД...

... најмање 200.000 људи одлучи да промени посао. То значи да на сваких сат времена више од 1000 особа оде на ново радно место.

... поједе се око 161 милион килограма парадајза. Када би се замислио један џиновски парадајз који заврши у устима Американаца, обим би му био око 67 метара, а достизао би висину једног солитера од 14 спратова.

УНИШТИМО МЕСЕЦ, БИЋЕ НАМ БОЉЕ!

Александар Ејбијан, професор математике на Универзитету у Ајови, сасвим озбиљно предлаже: „Ако желимо да поправимо еколошку ситуацију на Земљи, треба да се решимо Месеца!"

– Наша планета налази се у истој орбити већ милијардама година. Када бисмо променили гравитационе параметре који условљавају овакво кретање Земље, можда бисмо могли да јој одаберемо бољу орбиту и нађемо се у неком пријатнијем делу васионе. Ово би могло најлакше да се постигне ако Месецу смањимо масу тако што бисмо га поделили на два или више делова, можда можемо да му променимо орбиту, или да се потпуно отарасимо овог Земљиног

пратиоца. Ако ништа, Месец би требало „приземљити" на Земљу, и сместити га негде у воде Тихог океана око Антарктика. Када би научници дозволили да то урадимо, сигуран сам да бисмо имали знатно пријатнију еколошку ситуацију на Земљи са пријатнијим годишњим добима.

Да се не ради о озбиљном научнику, човек би помислио да неко збија неслане шале.

МЕРА ПОШТЕЊА

„РОЛЕКС"

Када је Мајкл Коледан нашао „ролекс", сат вредан 17.000 долара, три месеца упорно је трагао за власником не желећи да се помири с чињеницом да ће неко остати без тако драгоценог предмета.

Све је почело прошлог пролећа у једном забавном парку у јужној Калифорнији. Двадесетдвогодишњи Мајкл угледао је у трави нешто светлуцаво. Био је запањен кад је схватио да се ради о скупоценом сату. Сместа је отишао у управу парка и пријавио шта је код њих нашао. Оставио је своје име и адресу у случају да се власник јави, али је сат понео плашећи се да „не добије ноге".

У међувремену, Ребека Куо, која је из Тајвана дошла код неких својих рођака на одмор, била је толико несрећна што је изгубила поклон који је добила од мужа, да је скратила боравак у Америци и вратила се кући. Иако је нестанак сата сместа пријавила управи забавног парка, нико јој није поменуо Колемана.

Ребека није могла ни да слути колико се Мајкл Коледан мучио да дође до ње. Неколико пута звао је фирму „Ролекс" покушавајући од њих да сазна коме су прода-

ли тај сат, сврађао је у парк, давао огласе по новинама. Коначно се обратио локалној ТВ станици. Одушевљени његовим поштењем, сместа су објавили слику Мајкла са сатом у руци коментаришући да се догађало да људи изгубе и живот због једног таквог „ролекса". Тај телевизијски прилог видео је Ребекин рођак и сместа јој јавио да више не мора да се секира. У знак захвалности Ребека Куо поклонила је Мајклу Колеману компјутер.

САБОТАЖА

ПЕСНИЦА ЗА НИСКЕ УДАРЦЕ

КО ЈЕ „АРИЈАНИ" ПОДМЕТНУО КЛОМПУ

У првом плану види се упаљена сијалица. Она трепери, затим се гаси. После тога указује нам се електрична централа, с машином која је очигледно покварена. „Саботажа!" каже радник крај ње гледајући у длан своје руке, на коме је песак.

Мало касније видимо другог човека који се враћа кући и пере руке. На дну умиваоника таложе се зрнца песка. Гледаоцу је јасно: то је тај који је изазвао квар у централи и који сад спира трагове своје кривице.

Овим симболичним кадровима Алфред Хичкок започео је један од својих раних филмова „Саботажа" из 1936. године. Без сумње га је та тема занимала, пошто је шест година касније снимио још један филм под сличним насловом – „Саботер".

Саботажу и данас редовно срећемо у филмовима, у телевизијским серијама – али и у стварном животу. Само, док у филму тачно знамо да је починьена саботажа и сазнајемо (макар на крају) ко је то урадио и зашто, у стварности саботери по правилу остају непознати. Нема ни сигурних доказа да је посреди саботажа, све се своди на неодређене сумње.

Постоји политичка саботажа, везана за шпијунажу и тероризам, а постоји и она којом индустријски конкуренти задају „ниске ударце" једни другима. Ипак, у великом броју случајева саботери се руководе често приватним побудама светећи се за стварне или замишљене неправде.

Електрана „Аријани" 22 секунде (4/5 минут и 50 секунди после уметнуте експлозивне направе) пре него је експлодирала. На малим сликама: први секунди после експлозије (видимо пламен)

У једној америчкој нуклеарној централи, на пример, један техничар коме је саопштено да ће бити отпуштен из беса је онеспособио систем за хлађење реактора. Током последње деценије у Америчким нуклеаркама забележено је најмање пет случајева намерних кварова на вентилима, алармним уређајима или помоћним агрегатима.

У две немачке болнице, почетком осамдесетих година, примећене су манипулације на уређајима за наркозу, што је могло угрозити живот пацијената. У једној од њих радио је један лекар-анестезиолог који је управо у то време био изложен жестоким критикама својих колега. Није утврђено да ли је апарате „чачкао" он сам или можда неко од његових противника, али његово присуство сигурно није било случајност.

Алергични краљ валцера

Реч sabot (изг. сабо) у француском означава грубу дрвену ципелу, кломпу. Из ње изведени глагол saboter (саботирати) почетком прошлог века проширио се по свим европским језицима. Какве везе има саботажа с дрвеном ципелом, није сасвим јасно. Претпоставља се да су радници, бесни на механизацију која им је одузимала посао, гурали своје клумпе у машине да би их зауставили.

Од ракетних база до хиподрома, од болница до барутана, саботаже наносе непроцењиве штете, али могу бити и корисне

КО ЈЕ „АРИЈАНИ" ПОДМЕТНУО КЛОМПУ?

САБОТАЖА

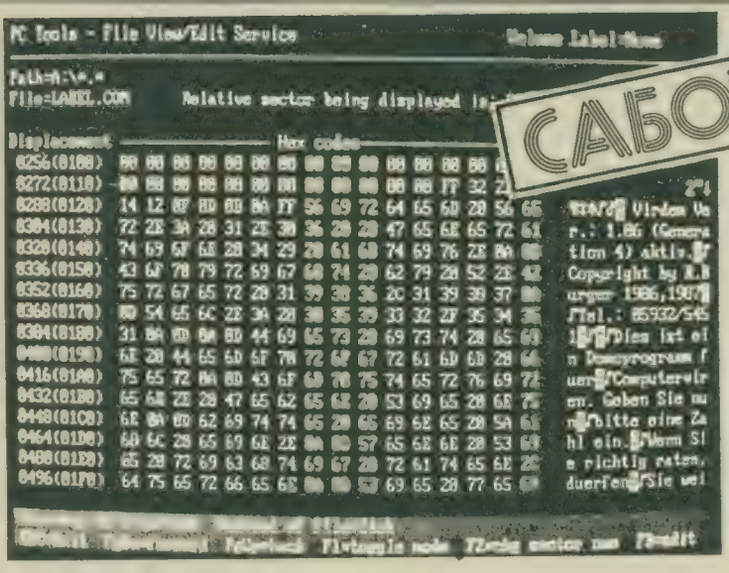

У наше време једно од најомиљенијих оружја за саботажу јесу компјутерски вируси. На слици је један програм за њихово откривање.

И спорт је захвално подручје за саботере. У Ротердаму, у лето 1989. године, немачки коњ „Валцеркениг" (Краљ валцера) био је један од фаворита на првенству Европе у коњичким скоковима. Ноћ уочи такмичења сместили су га у посебан бокс с подлогом од струготине пошто је био алергичан на сламу. Врата бокса су закључана. Коњушнице су надгледале ТВ-камере, по ходницима су кружили службеници безбедности.

Упркос томе, када је следећег јутра тренер отворио бокс – четвороножног шампиона није било. Нашли су га мало касније у магацину за сламу, где иначе коњи немају приступа. Био се сит најео сламе, толико опасне за његово здравље. Никада није утврђено ко га је тамо одвео. Уз помоћ ветеринара некако се опоравио, освојио је пето место, у екипи су били задовољни што је уопште у стању да трчи.

Сви памтимо аферу на Олимпијским играма у Сеулу пре две године када је Бен Џонсон, победник у спринту, златну медаљу морао да уступи другопласираном Карлу Луису јер је утврђено да је узимао недозвољена средства. Ако бисмо веровали његовом тренеру Чарлсу Френсису, и тада је посреди била саботажа. Док је Џонсон седео у чекаоници амбуланте за допинг-контролу, тврдио је Френсис, пришао. му је неки високи црнац и понудио му неколико гутљаја из флаше пива. Исти црнац претходно је виђен како разговара с главним супарником Луисом.

Џонсон је, значи, у пиву узео допинг, ништа не слутећи. Подмукло, нема шта... Треба, ипак, рећи да у ову причу нико није поверовао јер је Френсис био познат као тренер који својим такмичарима даје недозвољене стимулансе. Због тога је у атлетским круговима имао надимак „Чарли хемичар".

Заборавни монтер или...

У случајевима политичке саботаже кривци се много теже откривају. Изузетак је била експлозија на „Рејнбоу вориору", броду еколошке организације „Гринпис", на Новом Зеланду 1985. Агенти који су подметнули бомбу показали су се тако неспретни да су откривени одмах после експлозије. Сазнало се тада да их је послала француска тајна полиција у намери да заплаши екологе. Резултат је био велики међународни скандал: држава као саботер!

У ноћи 23. фебруара 1990, у Француској Гијани, лансирана је европска ракета „Аријана" са два јапанска сателита које је требало да избаци у орбиту. На жалост, само шест секунди после полетања, ракета је експлодирала и пала. Штета је процењена на око две милијарде марака. Истрага је показала да је једна цев система за хлађење била зачепљена крпицом дужине око 30 сантиметара.

Неки монтер, закључено је тада, заборавио је крпу приликом чишћења. У листу „Монд", међутим, објављен је разговор с једним техничаром који је тврдио да о случајној грешци нема ни говора. Крпа је на два места била везана у чвор, као да је неко желео да њоме зачепи цев. Уосталом, додао је он, за чишћење ракете уопште нису употребљаване крпе, него нарочита хартија.

Епоха великих политичких саботажа започела је Првим светским ратом. Тридесетог јула 1916, у два сата ујутру, грађане Њујорка из сна је тргла страховита експлозија. Свуда се чуо звекет разбијених окана. Чак и у 140 километара удаљеној Филаделфији узбуђени грађани звали су полицију мислећи да се догодио земљотрес. Испоставило се да је у луци Џерзи Ситија, наспрам Њујорка, одлетело у ваздух велико складиште муниције.

Био је рат, али у мирној Америци још нико није помишљао на непријатељску диверзију. Немачки амбасадор у САД стално је истицао неутралност својих домаћина и пријатељске односе двеју земаља. Није се ни слутило да је његов војни аташе Франц фон Папен – касније министар Трећег рајха и Хитлеров заменик – још у августу 1914. почео да организује мрежу саботера. Они су разорили више мостова, канала и железничких пруга широм САД. Сада су постигли свој највећи успех уништивши муницију спремну за слање Француској и Енглеској, непријатељима Немачке. Све то још давно пре 6. априла 1917, када ће и САД Немачкој објавити рат.

Шпијуни су осветлали образ

Саботажа не доноси само штету: понекад може помоћи да се избегне велика невоља. О томе говори следећа епизода из Другог светског рата.

У градићу Веморк, дубоко у норвешким шумама, у фабрици „Нерск хидро", Немци су производили тешку воду – неопходну сировину за атомске бомбе. О томе су норвешки шпијуни известили британску и америчку обавештајну службу. После вишемесечног осматрања одлучено је да се пошаљу две мале групе диверзаната које ће уништити резервоаре с тешком водом. Двадесет седмог фебруара 1943. енглески саботери увукли су се неопажено у фабрику и дигли у ваздух најважније делове. Потом су на скијама умакли кроз шуму, до узлетишта одакле их је авион вратио у Енглеску.

План је у потпуности успео. Ипак, већ у септембру исте године јављено је да је у „Норск хидру" поново почела производња. Поновити исту акцију било би сувише опасно. Стога су 16. новембра амерички авиони бомбардовали фабрику – без већег успеха. Ипак, увидевши да Веморк није безбедно место, Немци су одлучили да целу фабрику преселе у Немачку, у Хамбург.

Норвешки шпијуни још једном су осветлали образ. Успели су да сазнају име брода којим ће се извршити сеоба – „Хидро" – и тачан датум поласка из луке: недеља, 20. фебруар 1944. Ноћ уочи тога, упркос строгом обезбеђењу у луци, три саботера успела су да се попну на брод. Двојица су пазила на малобројне стражаре, трећи се увукао у просторију с теретом. Убрзо затим напустили су „Хидро", нечујно као што су и дошли. Нико од посаде није чуо тихо куцкање сатног механизма, дубоко доле у бродској кобилици...

Следећег преподнева, тачно у 10.45, Када се „Хидро" већ налазио на пучини, темпирана бомба је експлодирала. Брод је потонуо, а заједно с њим и преко 13.000 литара тешке воде и сви уређаји. Не само што су изгубљене постојеће залихе, него и могућност за нову производњу у догледно време. Хитлер неће никада добити атомску бомбу.

С. С.

ЛЕТЊЕ ШКОЛЕ СТРАНИХ ЈЕЗИКА

ПОСТАНИТЕ ГРАЂАНИН СВЕТА

Волите ли енглески? А француски и немачки, или можда руски! У овом броју објављујемо где све у току лета, кроз стручне течајеве, „забавниковци" могу да науче светске језике уз дружење са својим вршњацима, уз могућност упознавања одређене земље, уз одмор, рекреацију, спорт и забаву...

Ако вам је милије да енглески усавршавате на Копаонику, уз свеж планински ваздух, али уз најсавременије методе, одаберите такву могућност. А ако изнад свега желите да се упутите у недавно отворени „Евродизниленд" у Паризу, спремни смо да вам помогнемо да одете у Дизнијев град маште и бајки...

У сваком случају, ви одлучујете!

Енглески

НЬУЈОРК

„Long Island University" налази се у Бруквилу. До чувеног Менхетна стиже се за само један сат возом или колима C. W. post је познат као једно од најлепших академских насеља. Тронедељни програм курса језика укључује, поред наставе, и богат програм ваннаставних активности и целодневне екскурзије.

БРАЈТОН

Град са 260.000 становника на јужној обали, од давнина најомиљеније летовалиште Енглеза. Од Лондона до Брајтона стиже се за само 55 минута возом. Брајтон је одувек био примамљив за све ученике и студенте јер поред школе и учења језика нуди изванредне могућности за одмор, рекреацију, спорт, забаву.

КЕМБРИЏ

Један од два најстарија универзитетска центра у Енглеској, идеално место за млађе. Настава се одвија у делу чувеног „Magdalene College".

ЛОНДОН „PITMAN"

О Лондону сви знају и много и мало. Школа „Pitman" једна је од највећих и најпознатијих школа језика у Енглеској основана још 1912. године, налази се у центру Лондона, на Расел скверу.

ЛОНДОН „INTERNATIONAL COLLEGE"

Ова школа припада Landsdowne, једној од највећих независних образовних организација у Британији. Налази се на изванредном месту, недалеко од Хајд парка. Ако сте се већ одлучили за Лондон, нећете се покајати било коју школу да изаберете.

МАЛТА

Ово острво у Средоземном мору доживело је свој велики туристички бум током 1991. године. Крените на Малту да бисте, поред курса енглеског језика, истовремено и летовали. Потребно је да сте бар једну школску годину учили енглески у школи. За курс језика обезбедили смо језички центар у Гзири у „Stella Maris College", у Котонери, „De la Salle College", и у Балзану у оквиру хотела „Гросвенор.

Француски

НИЦА

Омиљено туристичко место на Азурној обали пружа могућност младима да летују или да уз летовање искористе и могућност учења француског језика. Будите практични, спојите лепо и корисно. Смештај и исхрана су у кругу Универзитета у Ници.

Немачки

БЕЧ

У северном делу града, у прелепом парку, смештена је модерна приватна школа језика где се истовремено организује и настава и смештај. Школа је одлично повезана јавним превозом са центром града.

БЕРЛИН

Највећи град у СР Немачкој, са четири милиона становника, са два центра града. Курфирстендаму у западном делу и Александерплацу у источном делу града. Институт „Немачки у Немачкој" одлучио је да ове године широм отвори врата овог космополитског града свим младим људима света од 17 до 26 година и да им под врло повољним условима омогући усавршавање немачког језика. Ми смо се потрудили да ову прилику искористимо и понудимо вам боравак у немачкој породици, а о дужини боравка и времену одлучићете сами.

Руски

МОСКВА

Можда вас пут не наводи баш често на ову страну света или можда ваше интересовање више нагиње ка западној цивилизацији него источној култури. Али, ако већ учите или говорите руски, крените у Москву и откријте њено благо.

ОПШТА ОБАВЕШТЕЊА

– сви учесници курса првог радног дана раде тест да би се, у зависности од знања језика, распоредили у одговарајући разред – разреди обично броје до 12, ређе до 15 ученика – часови се одржавају пре и поподне, у зависности од разреда према плану сваке школе.

– током курса сви учесници бесплатно, на бази позајмице, користе књиге и остала учила уз обавезу да их врате неоштећене и у исправном стању.

– свака од школа организује целодневне екскурзије и остале ваннаставне активности према свом програму. Овај програм укључен је у цену аранжмана, осим код појединих програма где је потребно да се додатно плате улазнице за музеј.

– на крају сви учесници добијају потврду о похађању курса.

ЦЕНА АРАНЖМАНА УКЉУЧУЈЕ:

Авионски превоз у оба правца са поласком из Београда (за Берлин се путује возом)

– трансфер до одговарајућег места

– смештај и услуге према опису у табели

– школарину на бази назначеног броја часова у табели

– целодневне активности

– спортске, културне и образовне активности према програму одређене школе

– услуге водича – пратиоца групе или локалног организатора

– трошкове ино-банке за уплате ино-дознака (односи се на Америку и Енглеску)

– трошкове организације програма

– здравствено осигурање за програм у Америци

КОПАОНИК

Посебна понуда за омладину од 14 година надаље традиционална је школа енглеског језика на Копаонику. Професори и учила из Енглеске – трајање 21 дан.

ЕВРОДИЗНИЛЕНД

Париз, 6 и 8 дана, са могућношћу посете Евродизниленду. Јединствена прилика да посетите комплекс са атракцијом по којима је познат свет Дизнија. Ту су Мики, Паја, Шиља, Плутон и остали.

ОБАВЕШТЕЊА:
YUGOTOURS
Београд, Васина 16–18,
тел. 638-155
Таковска 12,
тел. 333-055

КУПОН:

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ: _____

АДРЕСА: _____

ТЕЛЕФОН: _____

Сваке недеље 100 награда

ЗАБАВНИКОВА СПОРТСКА ПРОГНОЗА

ПОГОДИТЕ РЕЗУЛТАТ

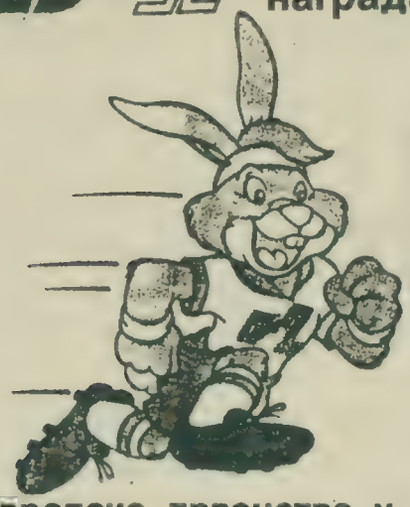

Европско првенство у фудбалу траје од 10. до 26. јуна 1992. За све љубитеље фудбала „Политикин Забавник", у три броја, припрема квиз са наградама за појединце и школе. Услов за учествовање је да сте ученик осмогодишње или средње школе и да тачно одговорите на постављено питање

Од овог броја „Политикин Забавник" вам пружа могућност да учествујете у наградном квизу „ПОГОДИТЕ РЕЗУЛТАТ" и освојите награде за себе и своју школу.

Награде су: 100 фудбалских лопти, 100 дресова и гаћица и 100 спортских ранаца.

У овом броју додељујемо 100 дресова и гаћица за појединце и школе.

Ваш задатак је да одговорите на наградно питање које се налази на купону број 1. Одговор са читко попуњеним подацима треба да стигне на нашу адресу до 11. 6. 1992. године, до 12.00 часова.

Комисија „Политикиног Забавника" ће у понедељак 15. 6. 1992. од свих тачних одговора извући десет добитника награда. Добитницима припада по један дрес а школи сваког од добитника десет дресова и гаћица.

У следећем броју очекује вас нови наградни задатак у „Забавниковој" спортској прогнози и нове награде које освајате за себе, али и за своју школу.

Велико изненађење у следећем „Забавнику"

НОВА ФУДБАЛСКА ИГРА

Када следеће недеље отворите странице „Забавника", видећете лепу и занимљиву фудбалску игру коју вам поклањамо!

То је игра коју још нисте видели. Недавно су је направили Италијани, за забаву између два фудбалска преноса. Биће вам потребне и две коцкице и једно дугме. Са својим друштвом моћи ћете да поделите улоге свих репрезентација које учествују на Европском првенству, па да сваку утакмицу одиграте за столом и тако се уверите да је у фудбалу, поред осталог, добродошло и мало среће.

Ако ову игру, која ће у идућем „Забавнику" бити штампана на две странице, залепите на картон, моћи ћете да се забављате и после Европског првенства.

Фудбалска игра коју следеће недеље објављујемо заједно са правилима, већ је популарна у неколико земаља.

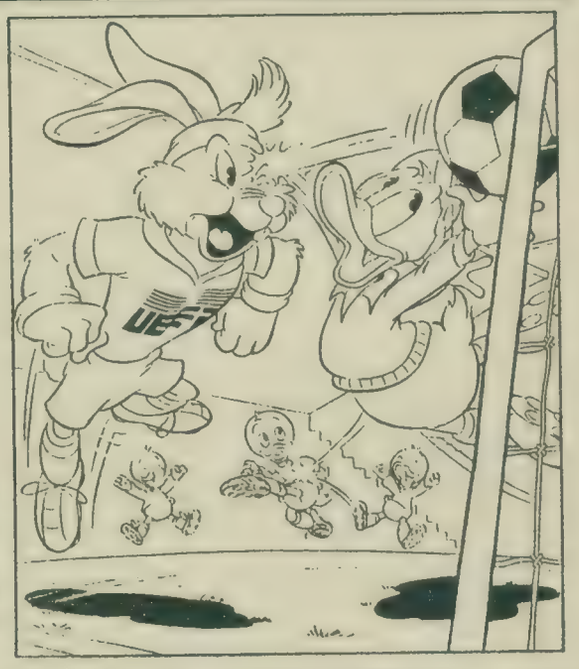

ПРИЧА УЗ ПИТАЊЕ БРОЈ 1

Иако смо на старту „Забавникове" спортске прогнозе предвидели да погађате резултат утакмице Шведска – Југославија, моћници УЕФА одлучили су, као што знате, да и спорт умешају у политику. Наша фудбалска репрезентација која је својевремено прва изборила пласман за учешће на Европском првенству (од свих осам финалиста) неће играти у Шведској.

Штета за фудбал, штета за све љубитеље најлепше споредне ствари на свету.

И тако, уместо наградног питања у вези са „плавима", ваш задатак ове недеље је:

Погодите резултат меча Француска – Енглеска!

КУПОН БРОЈ 1

Ученик _____
(име и презиме)

Адреса: _____
(улица и број)

Место становања: _____
(поштански број и место)

Назив школе: _____

Адреса школе: _____

Место: _____

Наградно питање број 1:
ПОГОДИТЕ РЕЗУЛТАТ МЕЧА
ФРАНЦУСКА – ЕНГЛЕСКА: _____ : _____

Адреса на коју треба да пошаљете купон са одговором је: ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК, Македонска 29, 11001 Београд, пп. 124, са назнаком: „За ЗАБАВНИКОВ КВИЗ"

КО ЈЕ АУТОР „КОСОВКЕ ДЕВОЈКЕ"?

ТАЈНА ВУКОВЕ ЗАБОРАВНОСТИ

Зашто је Вук Караџић заборавио да објасни ко је била Слепа из Гргуревача од које је записао највише косовских песама, и зашто је навео да су само четири песме њене кад је објавио свих шест?

Јуче је стигла и ђакон Стеван већ записује песме које она говори!

Била је то вест на коју је Вук Караџић чекао четири месеца. Надао јој се у сваком писму које му је у Беч слао Лукијан Мушицки, из Срема. И, ево, тек у писму од 27. децембра 1816. године, Лукијан му јавља да је пронашао Слепу из Гргуревача, да је код њега, у Шишатовцу, и да ће му њене песме ускоро послати. То су песме о Косовском боју које Вук није стигао сам да запише кад је тог лета био гост у Шишатовцу, сремском манастиру, код архимандрита Мушицког.

Откако је стигао у Беч, Вук је неколико пута молио овог ученог човека да му набави песме које су му недостајале. Први пут, у септембру. Затим идућег месеца. Тад му је чак поручио, не би ли Мушицки озбиљније схватио важност песама, да прво нађе Слепу из Гргуревача, па да онда обави шта треба око имања.

Ни то није помогло. До краја године, до одговора који је чекао, Вук је писао Мушицком још два пута.

Чекање се исплатило: уместо три песме, његов сарадник му је послао шест песама! Одушевљен, 24. јануара 1817. године, Вук писмом захваљује, а о песмама каже да су „добро преписане све". Уједно га моли да запита Слепу шта значе речи **„стремен"** и **„копрена"** које је нашао у њеним песмама, јер их до тада никада није чуо. Средином фебруара, Мушицки му одговара да ни она не зна значење тих речи.

И то је био последњи пут да Вук у својим писмима или белешкама помиње Слепу из Гргуревача.

Необјашњива равнодушност

Ко је она, како јој је име, каквог је лика, како живи, не зна се. Вук је о њој забележио само три податка: да је из Гргуревача, села под Фрушком гором, да је слепа и да зна песме о Косовском боју. Зашто само толико, немогуће је разумети. Јер, Вук се занимао за оне од којих је добијао песме, са неким се чак и дружио, бележио је анегдоте из њиховог живота, описивао их, препричавао сусрете са њима, наводио њихове речи... Нарочито је уважавао оне који су му дали вредне и значајне песме. О Слепој из Гргуревача, међу-

СА ШАХОВСКИХ МЕРИДИЈАНА

КАД ВЕЛЕМАЈСТОР ПОСТАНЕ АМАТЕР

Јесен прошле године шаховска репрезентација Југославије победила је на Митропа купу (Средњоевропско екипно првенство) у чехословачком граду Брну. После тога члан екипе велемајстор Иван Соколов отпутовао је у Стари Смоковец на интернационални шаховски турнир. До почетка турнира имао је 3-4 дана, па се обрадовао кад је чуо да је у Смоковец стигао и велемајстор Петар Поповић. Убрзо се нашао с њим и време је почело да им тече – ево како!

Соколов је Поповића нашао у хотелу „Гранд" и управо кад су хтели да га напусте зауставио их је младић који је радио на рецепцији. Љубазно их је упитао да ли су они велемајстори.

Знајући колико има знатижељника, Соколов је, мислећи да се добро снашао, рекао: – Мој колега је велемајстор Пера Поповић, а ја сам његов пријатељ, аматер!

– Баш је добро што сте ви аматер. Желео сам да играм брзопотезне партије, па сте ви дошли као поручени! – изнанадио га је младић.

Поповић се само смешкао, а Соколов је почео да проналази разлоге да не игра. Позивао се на умор, недостатак времена, нерасположење...

Младић је био упоран, изнео је шах, поставио сат и рекао: – Играмо уз ситан улог!

Поповић је на то само добацио Соколову: – Започео си шалу, па је и настави до краја.

Прва партија је почела, фигуре су се разлетеле по табли, Соколов који је мислио да пред собом има пуког аматера, одједном се нашао у изгубљеној позицији. Било је 1:0 за младића са рецепције.

Фигуре су наређане за следећи сусрет, а из разговора са противником Соколов је сазнао да није први велемајстор кога је младић победио. – У „цугу" (брзопотезној игри) победио сам велемајстора Плахетку, књиге о шаху доноси ми са Запада велемајстор Фтачник – рекао је Соколову.

Наредне 2-3 партије, после овог што је чуо и боље игре добио је Соколов, а када се спремао да коначно напусти

тим, нема ни речи. А од ње је записао чак шест косовских песама. Да му је била важна, то је очигледно; јер не би толико молио Мушицког да му их набави. Као да је, некако, заборавио на њу.

Сврстао ју је међу безличне слепе певаче, међу оне који, како каже, „ради прошње иду једнако по свему народу од куће до куће, а о празницима иду к манастирима и к црквама на саборе и на панађуре, па пјевају по читав дан." Њима је певање песама био занат. Од места до места певали су исте песме које су знали и тако их преносили – учинили народним. Певајући увек изнова другима, сасвим случајно, додавали би и понеки свој детаљ. Они најталентованији правили су своје верзије од основе коју би чули на неком вашару, али су сами спевали неки јуначки догађај из прошлости или бој у коме су учествовали. Такви су били права драгоценост.

Када је припремао предговор за четврту књигу „Народних српских пјесама" објављену у Бечу 1833. године, Вук је имао прилику да се поново распита о Слепој из Гргуревача. Тада је, због предговора, прикупљао податке о певачима чије је песме објавио у досадашњим књигама, да би их представио читаоцима. Али, није искористио прилику да

поправи неправду учињену Слепој. Да јесте, оставио би Мушицки, а он је преко некога од својих млађи преписао од неке слепице која је у Гргуревцима седила."

И ништа више.

Међутим, Вук није заборавио само да представи Слепу из Гргуревача, него и да запише две њене песме! Мушицки му је послао шест песама. Тако је написано у писму, а тако пише и у Вуковом одговору у ком му захваљује на помоћи. У предговору за четврту књигу песама Вук, међутим, наводи само четири песма! Где су преостале две?

Ретка реч – стрмче

Међу Вуковим списима их није било. Није нађен никакав материјал писан црвеним мастилом и Лукијановим рукописом, како је било написано писмо у коме их је послао. Вук није бацао песме. А није никад ни помињао да му је неко нешто украо. Једина могућност је да их је Вук сам уништио – као већ објављене.

Истраживачи књижевне прошлости открили су које су то две песме, проучавајући оне за које се поуздано зна да их је Мушицки записао од Слепе из Гргуревача.

Све четири песме су у вези са Косовом. У првој описује зашто је пропало српско царство на косовском бојуу другој тужну исповест Косовке девојке која по пољу, међу мртвим јунацима, проналази вереника Милана Топлицу, у трећој песми описује легенду по којој је глава кнеза Лазара коју су одсекли у Косовском бојуу 40 година била у кладенцу док је нису пронашле неке македонске кириџије и однеле у Раваницу, Лазареву задужбину. У четвртој песми Марко Краљевић укида свадбарину коју је на Косову наметнуо Арап прекоморац, о чему му прича сирота Косовка девојка.

Слепа из Гргуревача је, очигледно, или живела на Косову, или је тамо боравила неко време. По географским појединостима које наводи у песми „Обретаније главе кнеза Лазара" види се да је путовала кроз Скопље, Ниш и Видин, да је због начина на који дуже боравила у овом манастиру и да познаје Опово и фрушкогорске манастире. У песми „Марко Краљевић укида свадбарину" употребила је речцу коју је могла да чује у Скопској Црној гори.

У две песме говори о несрећној заручници: „Косовка девојка" је изгубила вереника у бојуа у четвртој песми не може да се уда за вољеног младића зато што нема новца за свадбарину. Можда ове две теме и нису случајност, можда су то описи њеног живота. На основу ове две песме научници мисле да је Слепа, ако не баш у девојачким годинама, а оно сигурно није старица. Јер, претпостављају да само неко ко још није преболео и заборавио тугу за вереником може тако да је описује, како то чини Слепа из Гргуревача.

Претпостављају, такође, да Слепа није рођена слепа, већ да је у младости оболела или од неке несреће ослепела. Наиме, њене песме су пуне сликовитих појединости, за цркву каже да је од скерлета, помиње „беле рукаве на белим рукама", а чести епитети су јој свилен и зелен. До таквих појединости не би могао да дође неко ко је од рођења слеп, ко је од других чуо како шта изгледа. Поготово што други певачи немају овакве описе.

Тако су на основу анализе ове четири песме откривене и друге две. То су „Марко Краљевић и орао" и „Девојка надмудрила Марка". У првој, Маркова хуманост одговара оној из песме „Марко Краљевић укида свадбарину". Затим, ретка реч „стрмче" („Паде крвца коњу до стрмашца") одговара речи из друге песме („Та доброме коњу до стремена / До стремена и до узенгије"). И ова песма као и песма „Косовска девојка" завршава се пословицом, што је очигледно био певачки манир Слепе из Гргуревца. Косовка девојка каже „Да се јадна за зелен бор уватим / И он би се зелен осушио", а у причи о орлу „Спомиње се Краљевићу Марко / Као добар данак у години." Подударност ове и прве четири песме су епитети свилен и зелен, а опис орла је сличан оном из песме о глави кнеза Лазара.

У последњој песми „Девојка надмудрила Марка", главна јунакиња је сиромашна, исто као и Косовка девојка која нема новца за свадбарину. Крај песме је смешан, као и у песми „Марко Краљевић укида свадбарину".

Варијанте ових песама нису као ове које је Вук чуо од Слепе из Гргуревача. Очигледно је, закључују књижевни историчари, да је она аутор тих песама. Међутим, сви ти докази о изузетности Слепе из Гргуревача још више чине невероватним чињеницу да је Вук на њу једноставно заборавио.

Соња Ђирић

Илустровао: Бранко Јовановић

хотел, следила је нова понуда. – Сада мач настављамо уз нову, много већу опкладу: – Радило се, заиста, о незамисливој суми.

Младић је упорно наваљивао да се брзопотезни мач настави, и поред опирања Соколова, уверен да пред собом има аматера а не велемајстора и шампиона Југославије.

Опет је сат почео да ради, фигуре су послушно летеле по табли и опет је резултат био исти – велемајстор је победио. Поражени је скрушено ставио на сто гомилу новца обливен знојем, плачног изгледа.

Младић се изненадио кад му се Соколов представио, рекао му је да је велемајстор и вратио му новац.

Славко В. Домазет

НОВО!НОВО!НОВО!

За све вас - у прави час

Без муке иде нам од руке

граматика и књижевност у скраћеном издању за све узрасте

Приручник настао на основу искуства наставника који годинама свакодневно раде са децом.
а) за убрзану и лакшу припрему пријемног испита
б) за најбрже преслишавање на крају године
в) за лагодно дружење са граматиком за време распуста да бисте у септембру успешније стартовали

Ово није уџбеник ово је приручник да знате одакле да почнете.

- **једноставно**
- **разумљиво**
- **све на једном месту**
- **лако се памти**
- **на мало страна**
- **духовито илустровано**
- **за ученике од V до VIII разреда**
- **за ниже разреде у којима тек почиње учење граматике**
- **за старије разреде као добар подсетник**
- **за вас од којих се очекује да све знате**
- **за вас који бисте само да проверите да ли знате**

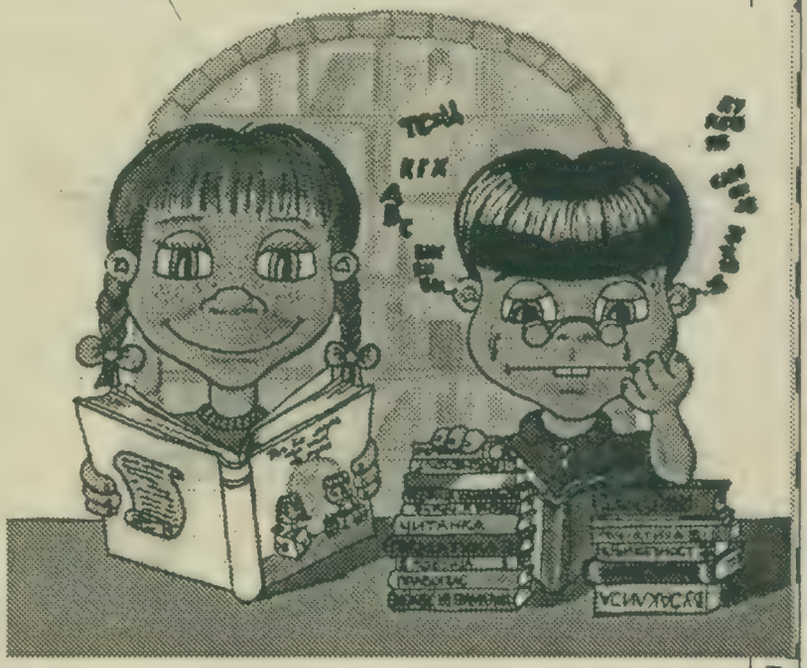

Књигу можете поручити од 00 до 24 часа на тел 011/627-660, купити на киосцима "Политике" или у продавници "Политике", Београд Македонска 35.

Наручујем поузећем књигу _____
Име и презиме _____
Поштански број и место _____
Улица и број _____
НИП Политика Издавачка делатност, Пош. фах 124

ЦЕНА 1.400 дин.

НИП ПОЛИТИКА ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ, Београд, Цара Лазара 3 / II

ДАФИМЕНТ БАНКА спонзор књиге, захваљује за сваку купљену књигу, јер приход од продатих књига намењен је Фонду за незбринуту децу.

LINE of DESIGN

ТЕРМИНАТОР 2

СУДЊИ ДАН

II ДЕО

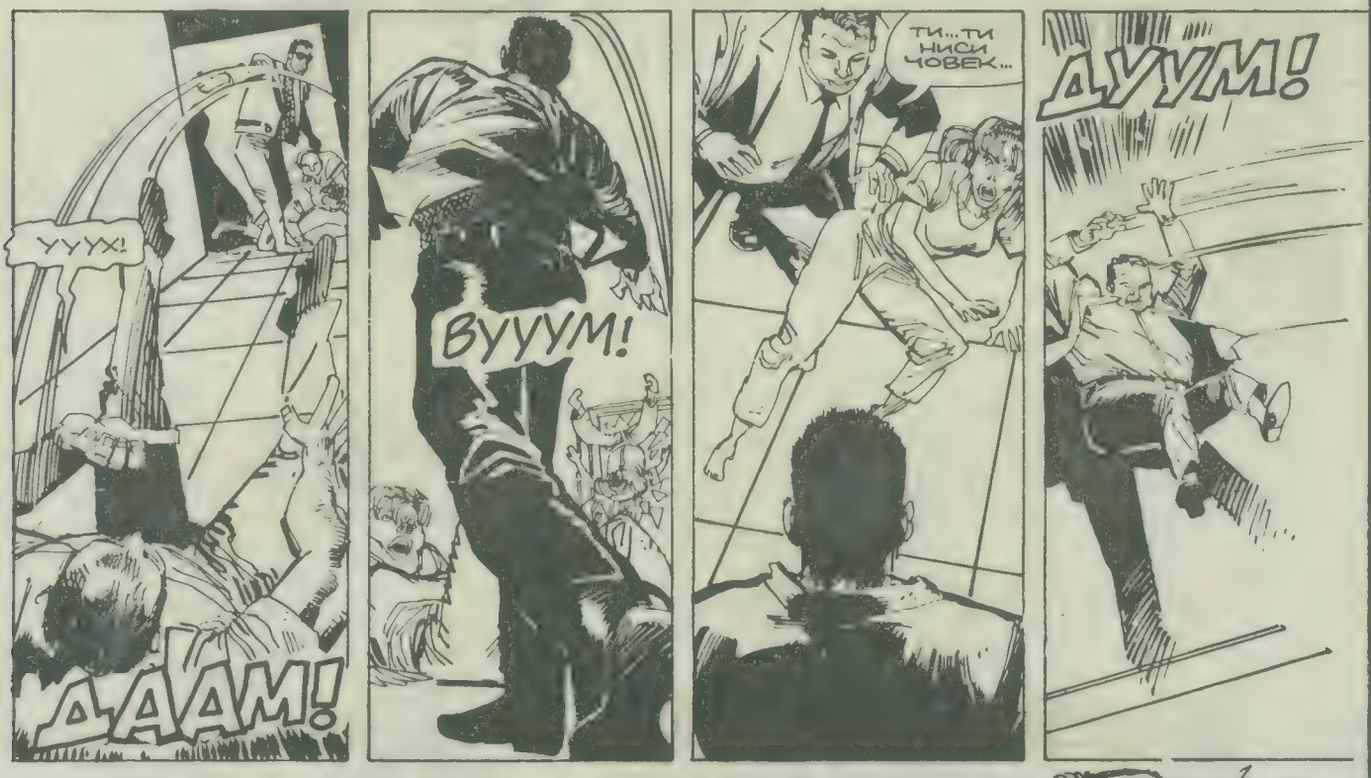

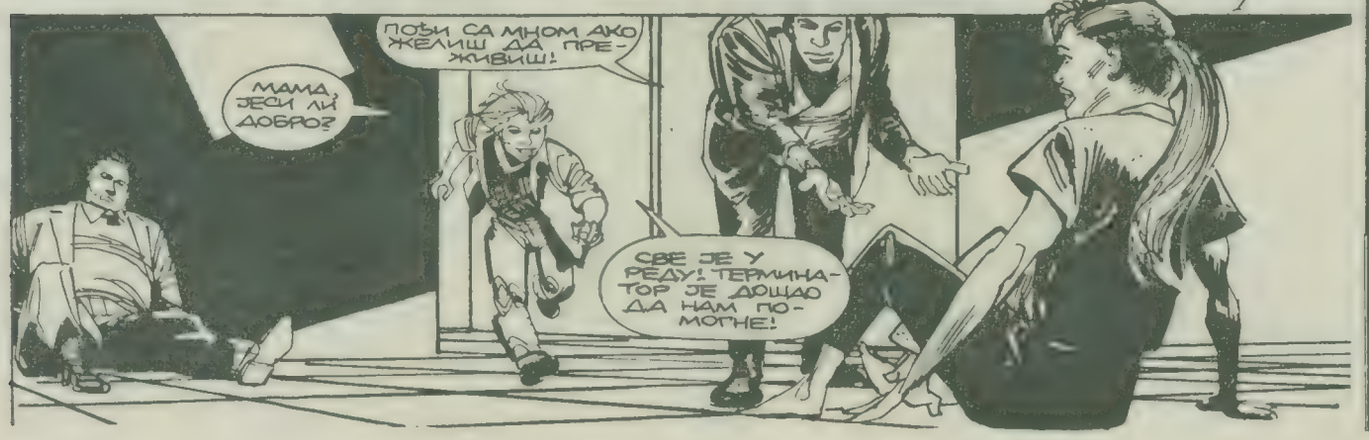

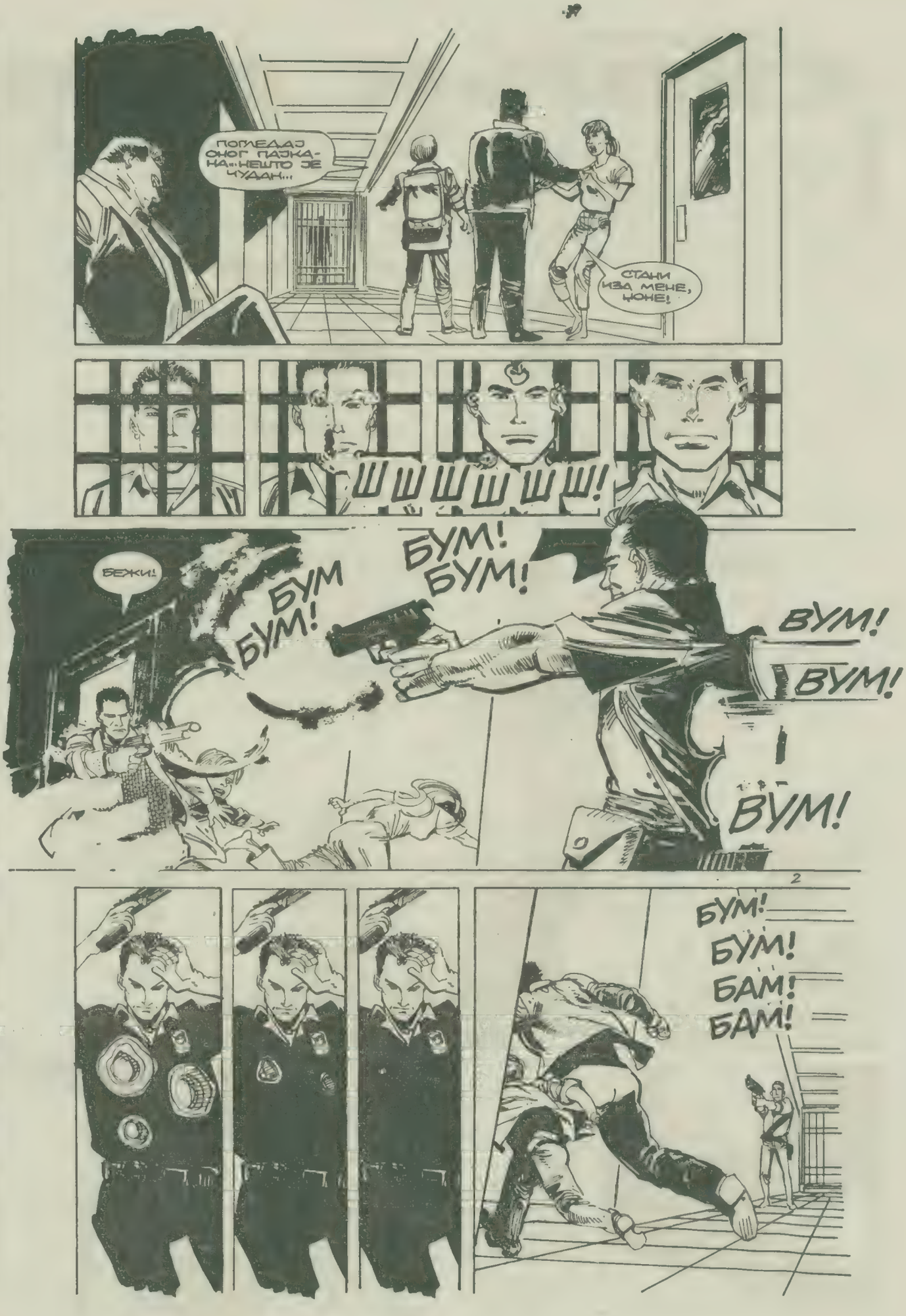
ПОГЛЕДАЈ ОНОГ ПАЈКА-НА...НЕШТО ЈЕ ЧУДАН...
СТАНИ ИЗА МЕНЕ, ЈОНЕ!
ШШШШШШ!
БЕЖИ!
БУМ БУМ!
БУМ! БУМ!
ВУМ!
ВУМ!
ВУМ!
2
БУМ! БУМ! БАМ! БАМ!

МОРАМО СТИЋИ ДО ГАРАЖЕ!
ДАНГ!
АУ!
БУМ!
ПРОЗНО!
KPPP!

БАНГ!
ВУМ!
ЦАК! ЦАК!
ЦААНГ!
БАМ! БАМ! БАМ!
БУМ!
БАМ! БАМ!
ВЛ1
ЗАДЕ!
НАЗИ КОЛА!
4

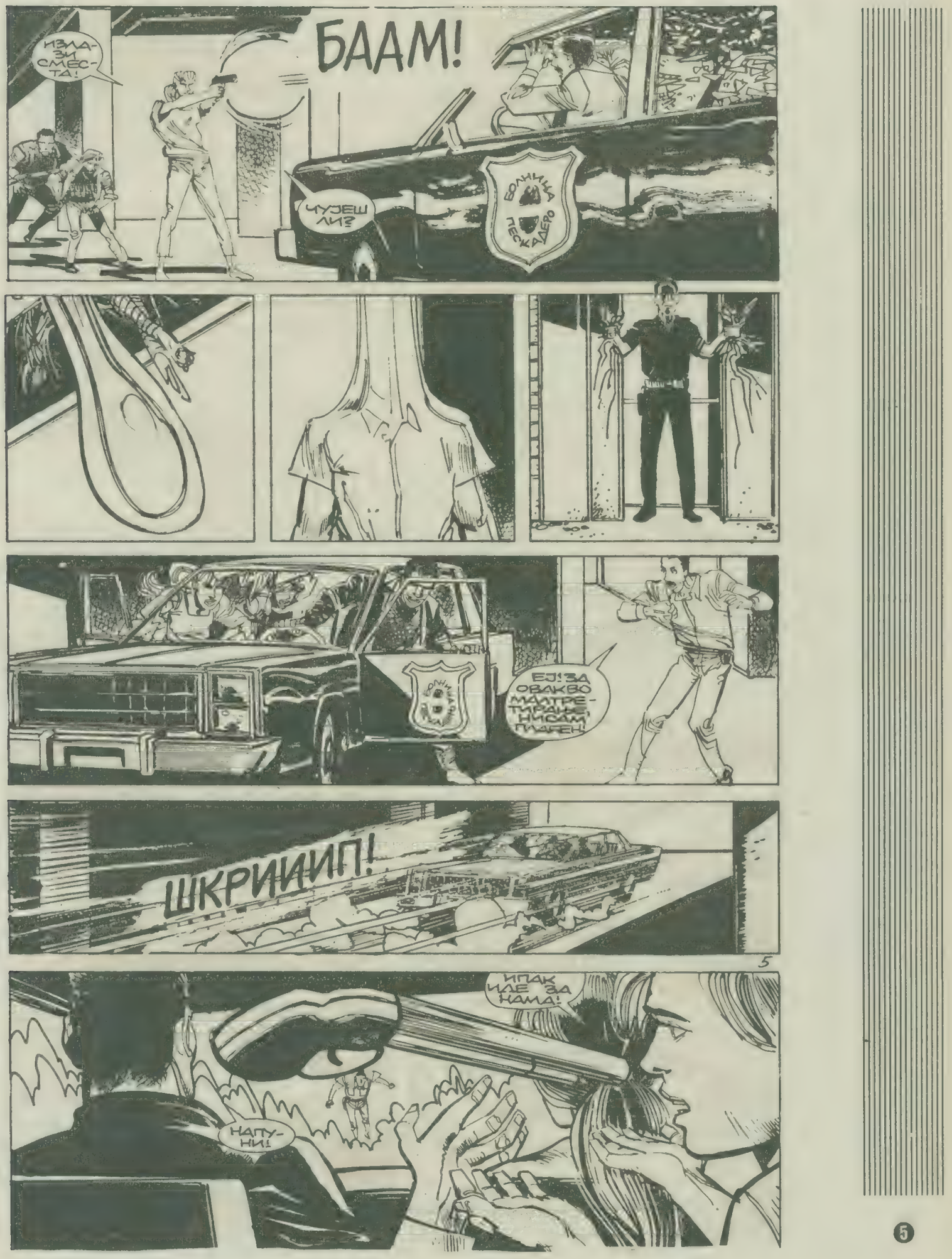
ИЗЛЕЗИ ОТ СМЕСТА!
БААМ!
ЧУЕШ ЛИ?
БОЛНИЦА ЛЕОКАДЕРО
ЕЈ! ЗА ОВАКВО МАЛТРЕТИРАЊЕ, НИСАМ ПЛАТЕН!
ШКРИИИП!
5
ИПАК ИДЕ ЗА НАМА!
НАПУНИ!

БРРРМ!
ЕНО ГА!
ДРЖИ СЕ!
БУУМ!
ВУУМ!
УЛАЗ
ШКРИИИП!
ДАНГ!
ИМАМО ДРУШТВО!

ЩАНГР!
ООХ!
БУУУМ!
КЛАНГ!

АУУ!
МИС-ЛИМ ДА ЗОШ НИ-ЈЕ ПО-ТОВ!
ШИИП!

БРРРРР!
ВИДИШ ЛИ НИШТА БЕЗ ФА-РОВА?
СВЕ!
СМИ-РИ СЕ!
ЈЕСИ ЛИ ДОБРО?
АХА! ЈЕСАМ!
НИШТА СЛОМ-ЉЕНО?
РЕКОХ ТИ ДА САМ ДОБРО!

БИЛО ЈЕ ГЛУПО ШТО СИ ДОШАО ТАМО!
МОРАШ БИТИ МУДАР! ТИ СИ НАЈВАЖНИЈИ И НЕ СМЕШ ДА РИЗИКУЈЕШ ЖИВОТ НИ ЗБОГ МЕНЕ!
СХВАТАШ?
МОРАО САМ ДА ТЕ ИЗВУЕМ...
ДОСТА! НЕ СМЕШ ДА ПИЈЕШ! ДРУГА ДЕЦА МОГУ... ТИ НЕ!
ШТА ТИ ЈЕ С ОЧИМА?
НИШТА!
ДА ЧУЈЕМ ТВОЈУ ПРИЧУ!
КАСНИЈЕ...
ШТА ЈЕ БИЛО СА Т-1000 КАД СИ ГА ПОГОДИО?
НЕУНИШТИВ ЈЕ?
МЕЦИ ПРОЂУ КРОЗ ЊЕГА, АЛИ ТО ЈЕ САМО ЗА СЕКУНД...
НЕ ЗНАМ!
10

УСКОРО...
ХОКЕ ЛИ ЗАРАСТИ?
ДА!
ДОБРО! ДА НЕ ЛИЧИШ НА ЧОВЕКА, НЕ БИ НАМ БИО ОД КОРИСТИ!
КОЛИКО ЖИВИШ... ОДНОСНО ТРАЈЕШ?
МОЈА ЕНЕРГЕТСКА ЋЕЛИЈА ТРАЈЕ СТО ДВАДЕСЕТ ГОДИНА!
ХМ! МОЖЕШ ЛИ ДА УЧИШ? ДА БУДЕШ... ЗНАШ... ВИШЕ КАО ЧОВЕК?
МОЈ ПРОЦЕСОР ЈЕ КОМПЈУТЕР КОЈИ МОЖЕ ДА УЧИ, АЛИ СКАЈНЕТ МЕ ЈЕ ПОДЕСИО САМО НА „ЧИТАЊЕ!
ЗАР НЕ БИ ВОЛЕО И ДА МИСЛИШ?
НЕ!
А МОЖЕМО ЛИ ТЕ МИ ПОДЕСИТИ ДРУГАЧИЈЕ?
ЗАТИМ...
САД ОТВОРИ ОВДЕ!
ДРЖИ ЧИП ЗА КРАЈ И ИЗВУЦИ ГА!
ОДЛИЧНО! ТЕРМИНАТОРОВ МОЗАК!
ОХО! ИМА ЛИ КОГА? ВИДИШ ЛИ НЕШТО?

НЕ!
СКЛОНИ СЕ, ЧОНЕ!
НЕ! НЕМОЈ ГА УБИТИ!
ТО ЈЕ СТВАР, ЧОНЕ!
ДОБРО, АЛИ ПОТРЕБНА НАМ ЈЕ!
БОЉЕ ЈЕ ДА СМО САМИ!

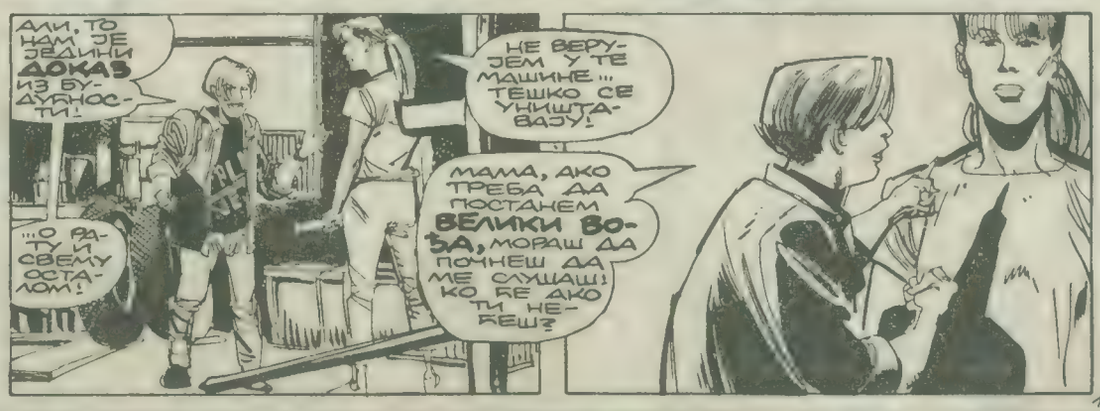
АЛИ, ТО НАМ ЈЕ ЈЕДИНИ ДОКАЗ ИЗ БУДУЋНОСТИ!
...О РАТУ И СВЕМУ ОСТАЛОМ!
НЕ ВЕРУЈЕМ У ТЕ МАШИНЕ... ТЕШКО СЕ УНИШТАВАЈУ!
МАМА, АКО ТРЕБА ДА ПОСТАНЕМ ВЕЛИКИ ВОЂА, МОРАШ ДА ПОЧНЕШ ДА МЕ СЛУШАШ! КО ЋЕ ДАКО ТИ НЕЋЕШ?

12

ЦАК!
ЗЗЗ! ВРММММ!
У ЧЕМУ ЈЕ ПРОБЛЕМ?
НИ У ЧЕМУ! СВЕ ЈЕ ОКЕЈ!

УЈУТРО...
КРрР!
33333!
БРРРРМ!
ДА Л' САД ЧИМО?
ТРЕБА ОТИЋИ ШТО ДАЉЕ ИЗ ГРАДА!
ВОЗИ НА ЈУГ!
ДРЖИ ИСПОД СТО КИЛОМЕТАРА, ДА НАС НЕ ЗАУСТАВЕ!
ПОТВРЂЕНО!
НЕ! НЕ! МОРАШ СЛУШАТИ КАКО ЉУДИ ГОВОРЕ!
НЕ КАЖЕ СЕ ПОТВРЂЕНО, ВЕЋ НЕМА ПРОБЛЕМА!
АКО СЕ НЕКО ИЗМОТАВА, ОНДА РЕЦИ ЗАВЕЖИ!
АКО ХОЋЕШ ДА ГА ОТКАЧИШ, КАЖИ -АСТА ЛА ВИСТА, БЕЈБИ!
АСТА ЛА ВИСТА, БЕЈБИ!
СЈАЈНО! АКО ТЕ НЕКО ГЊАВИ, РЕЦИ МУ-ОЛАДИ!
13
МОЖЕШ И ДА КОМБИНУЈЕШ!
ЗАВЕЖИ! ОЛАДИ!
НЕМА ПРОБЛЕМА!
БРАВО! КАПИРАШ!

ТО ПОПОДНЕ...
МОРАШ ДА НАУЧИШ И ДА СЕ СМЕЈЕШ! ЉУДИ СЕ СМЕЈУ, ЗНАШ!
ЕВО ОВДА-КО!

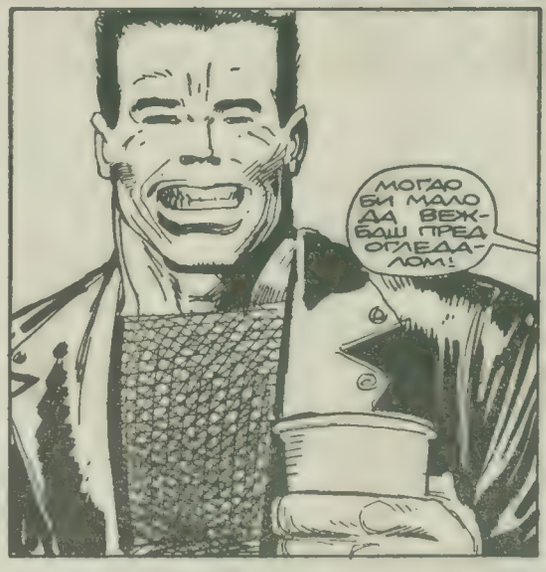
МОГАО БИ МАЛО ДА ВЕЖ-БАШ ПРЕД ОГЛЕДА-ЛОМ!

МОРАМ ДА ЗНАМ КАКО ЈЕ СКАЈНЕТ НАПРАВ-ЉЕН! КО ЈЕ ОДГОВО-РАН?
ЧОВЕК ПО ИМЕНУ МАЈЛС БЕНЕТ ДАЈСОН, ДИРЕКТОР КОР-ПОРАЦИЈЕ КИ-БЕРДИН СИСТЕ-МА!

ЗА-ШТО ОН?
И ШТА ОНДА?
ДИВНО! ЗНАЧИ, ОНИ ШАКАЛИ ИЗ ВАШИНГТОНА ПРЕПУШТАЈУ СВЕ КОМПЈУ-ТЕРИМА! ТАЧНО!
ЗА КОЈИ МЕСЕЦ РАЗВИЈЕ РЕВОЛУ-ЦИОНАРНИ ТИП МИК-РОПРОЦЕ-СОРА!
КРОЗ ТРИ ГОДИНЕ, КИ-БЕРДИН ЋЕ ОБЕЗБЕЂИВАТИ СВЕ ВОЈНЕ КОМПЈУТЕРСКЕ СИСТЕМЕ!
СИСТЕМ СЕ АК-ТИВИРА 4. АВГУСТА 1997! ЉУДИ ВИШЕ НЕ ОДЛУЧУЈУ О СТРАТЕШКОЈ ОДБРАНИ!

СИСТЕМ ПО-СТАЈЕ СВЕСТАН САМОГ СЕБЕ У 14 ЧАСОВА И 14 МИНУТА!
У ПАНИЦИ, ПОКУШАЋЕ ИСКОПЧА-ВАЊЕ!
СКАЈНЕТ СЕ ОПИРЕ И ПРОУЗРО-КУЈЕ НУК-ЛЕАРНИ ХОЛОКАУСТ!
УСПЕВА ТАКО ШТО УНИШТА-ВА НЕПРИЈА-ТЕЉЕ!
ЗА-БОГА!
КОЛИКО ЗНАШ О ДАЈСОНУ?

ИМАМ ДОСИЈЕ О ЊЕ-МУ!

„ХОЋУ ДА ЗНАМ СВЕ! КАКО ИЗГЛЕДА, ГДЕ ЖИВИ, ШТА РАДИ...“
МАЈЛСЕ, НЕДЕЉА ЈЕ! ОБЕЋАО СИ ДЕЦИ ДА ЋЕШ ИХ ОДВЕСТИ НА БАЗЕН!
ОХ, НЕ МОГУ, ДУШО! ЗАУЗЕТ САМ...

ДУШО, ОВА СТВАРЧИЦА ЋЕ ИХ СВЕ РАСПАМЕТИТИ...ТО ЈЕ...
ЗНАМ! РЕКАО СИ МИ ДА ОВА МРЕЖА ПРОЦЕСОРА ЧИ И МИСЛИ КАО МИ! ОСТАЛИ КОМПЈУТЕРИ СУ ЏЕПНИ РАЧУНАРИ У ПОРЕЂЕЊУ С ЊИМ!

ЗАШТО ЈЕ ТО ТОЛИКО ВАЖНО? РЕЦИ МИ ЈЕР ЋУ ИЗЛУДЕТИ!
ИЗВИНИ, ДУШО, АЛ' САМО ЈОШ МАЛО...

ЗАШТО СИ СЕ ОЖЕНИО? ЗАШТО ИМАМО ДЕЦУ? МИ ТИ НИСМО ПОТРЕБНИ!

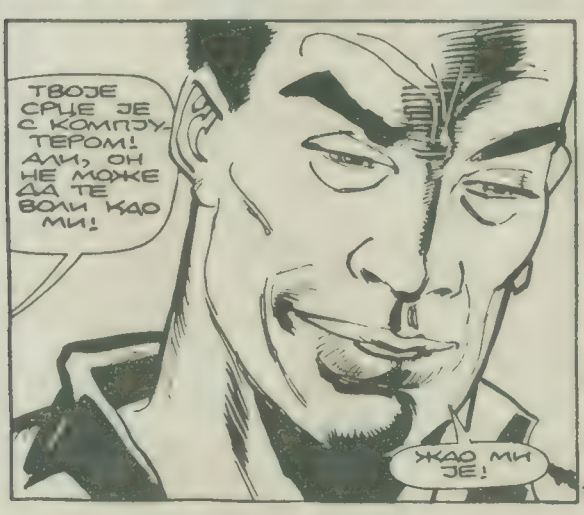
ТВОЈЕ СРЦЕ ЈЕ С КОМПЈУТЕРОМ! АЛИ, ОН НЕ МОЖЕ ДА ТЕ ВОЛИ КАО МИ!
ЖАО МИ ЈЕ!

СВАКАКО!
ПРОВЕДИ ИПАК МАЛО ВРЕМЕНА И СА ТВОЈОМ ДРУГОМ ПОРОДИЦОМ!

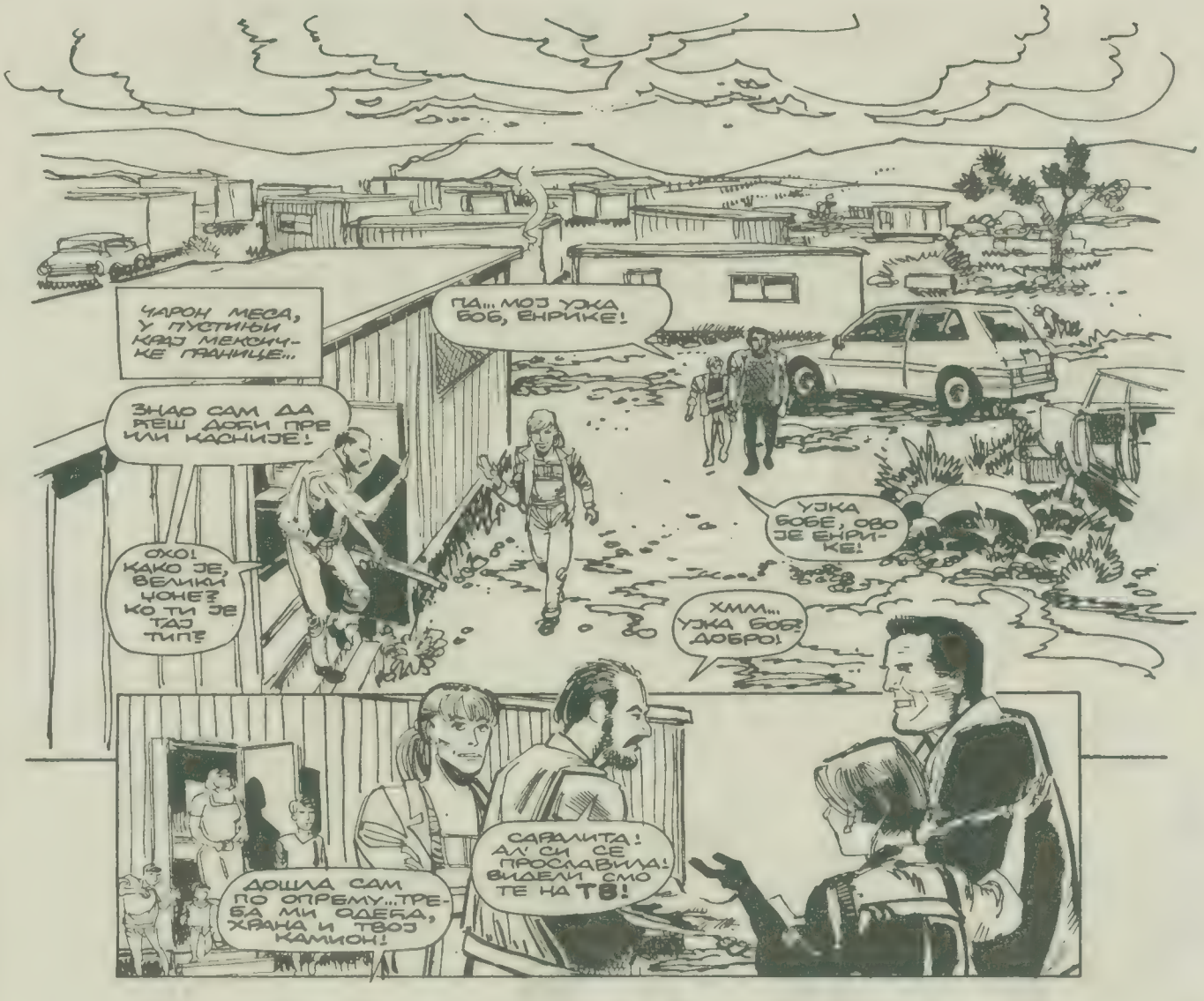
ЧАРОН МЕСА, У ПУСТИЊИ КРАЈ МЕКСИЧКЕ ГРАНИЦЕ...
ЗНАО САМ ДА ЋЕШ ДОЋИ ПРЕ ИЛИ КАСНИЈЕ!
ОХО! КАКО ЈЕ, ВЕЛИКИ ЧОНЕ? КО ТИ ЈЕ ТАЈ ТИП?
ПА... МОЈ УЖКА БОБ, ЕНРИКЕ!
УЖКА БОБЕ, ОВО ЈЕ ЕНРИКЕ!
ХММ... УЖКА БОБ ДОБРО!
ДОШЛА САМ ПО ОПРЕМУ... ТРЕБА МИ ОДЕЋА, ХРАНА И ТВОЈ КАМИОН!
САВЛЕНА! АЛ' СИ СЕ ПРОСЛАВИЛА! ВИДЕЛИ СМО ТЕ НА ТВ!

ИМАМ ОСЕЋАЈ ДА ЋЕ БИТИ ГУСТО, ПА...
САДА, ЕНРИКЕ!
?
ВАС ДВОЈИЦА, ПОБРИНИТЕ СЕ ЗА ОРУЖЈЕ!
ЗНАШ, НЕШТО О МАМИ...

16

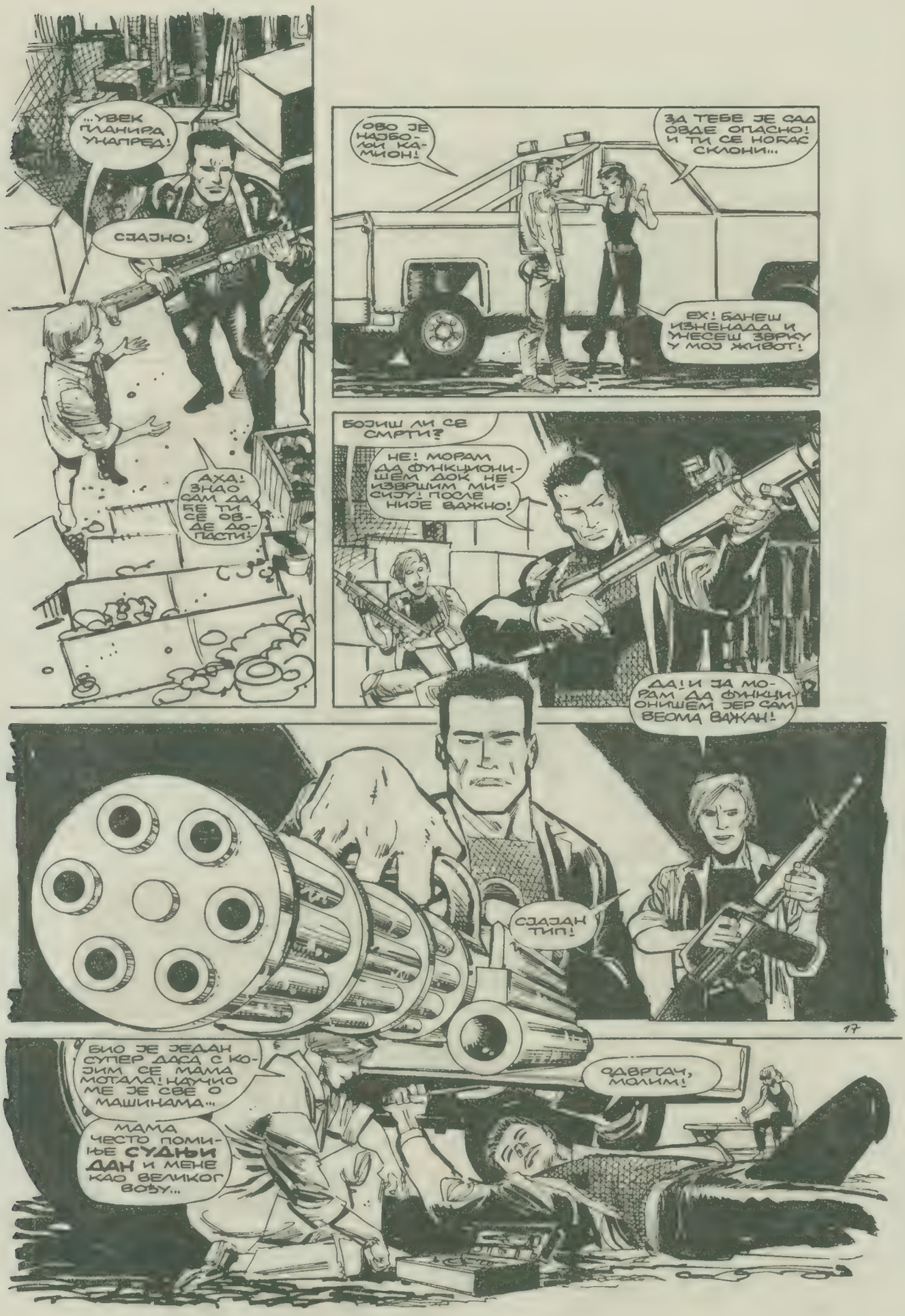
...УВЕК ПЛАНИРА УНАПРЕД!
СЈАЈНО!
АХА! ЗНАО САМ ДА ЋЕ ТИ СЕ ОВДЕ ДОПАСТИ!
ОВО ЈЕ НАЈБОЉИ КАМИОН!
ЗА ТЕБЕ ЈЕ САД ОВДЕ ОПАСНО! И ТИ СЕ НОКАС СКЛОНИ...
ЕХ! БАНЕШ ИЗНЕНАДА И УНЕСЕШ ЗВРКУ У МОЈ ЖИВОТ!
БОЈИШ ЛИ СЕ СМРТИ?
НЕ! МОРАМ ДА ФУНКЦИОНИШЕМ ДОК НЕ ИЗВРШИМ МИСИЈУ! ПОСЛЕ НИЈЕ ВАЖНО!
ДА! И ЈА МОРАМ ДА ФУНКЦИОНИШЕМ ЈЕР САМ ВЕОМА ВАЖАН!
СЈАЈАН ТИП!
17
БИО ЈЕ ЈЕДАН СУПЕР ДАСА С КОЈИМ СЕ МАМА МОТАЛА! НАУЧИО МЕ ЈЕ СВЕ О МАШИНАМА...
МАМА ЧЕСТО ПОМИЊЕ СУДЊИ ДАН И МЕНЕ КАО ВЕЛИКОГ ВОЂУ...
ОДВРТАЧ, МОЛИМ!

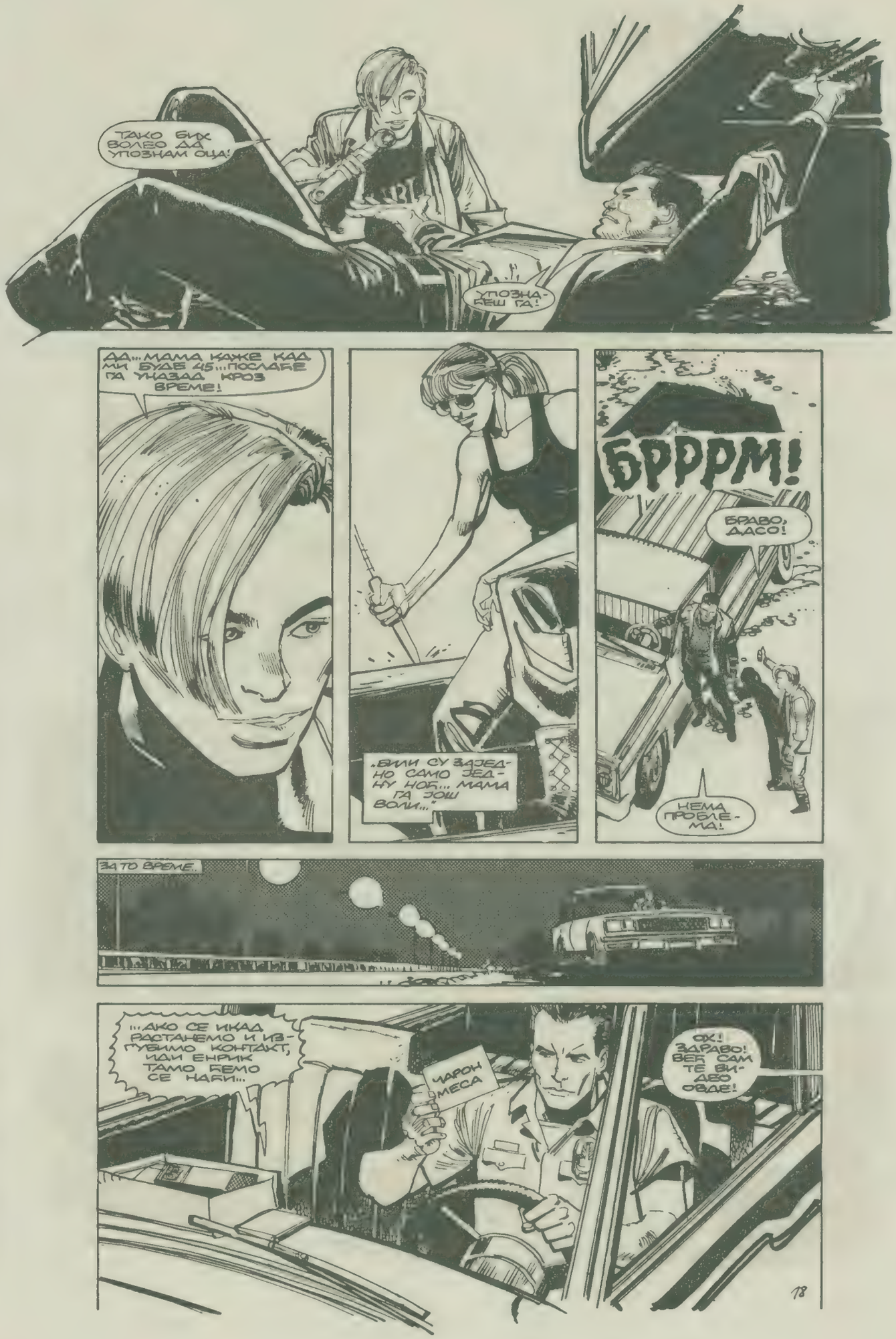
ТАКО БИХ ВОЛЕО ДА УПОЗНАМ ОЦА!
УПОЗНАЋЕШ ГА!
ДА... МАМА КАЖЕ КАД МИ БУДЕ 45... ПОСЛАЋЕ ГА УНАЗАД КРОЗ ВРЕМЕ!
„ВИИ СУ ЗАЈЕДНО САМО ЈЕДНУ НОЋ... МАМА ГА ЈОШ ВОЛИ...“
БРРРМ!
БРАВО, ДАСО!
НЕМА ПРОБЛЕМА!
ЗА ТО ВРЕМЕ...
...АКО СЕ ИКАД РАСТАНЕМО И ИЗГУБИМО КОНТАКТ, ИДИ ЕНРИК ТАМО ЋЕМО СЕ НАЋИ...
ЧАРОН МЕСА
ОХ! ЗДРАВО! ВЕЋ САМ ТЕ ВИДЕО ОВДЕ!
18

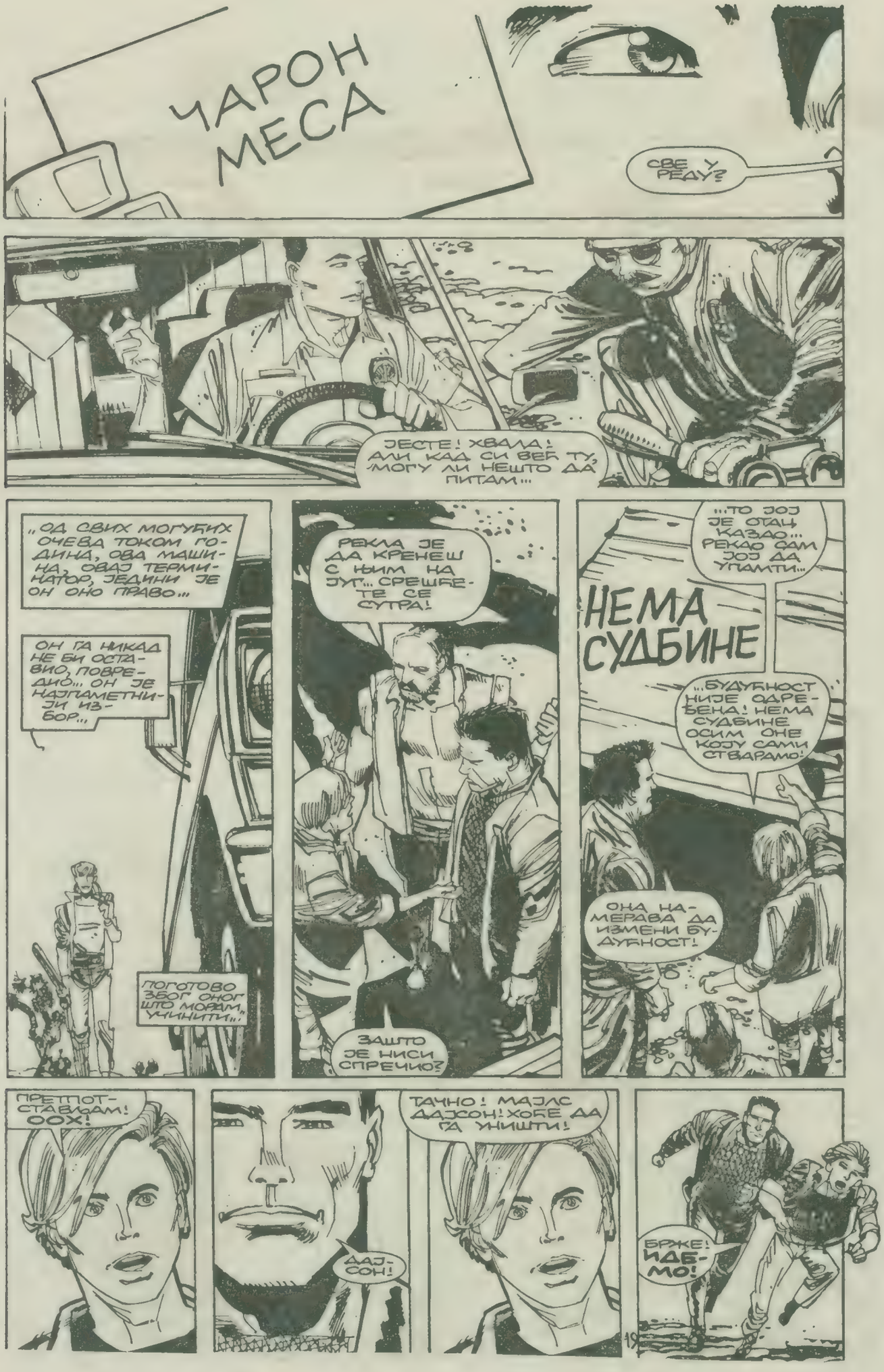
ЧАРОН МЕСА
СВЕ У РЕДУ?
ЈЕСТЕ! ХВАЛА! АЛИ КАД СИ ВЕЋ ТУ, МОГУ ЛИ НЕШТО ДА ПИТАМ...
„ОД СВИХ МОГУЋИХ ОЧЕВА ТОКОМ ГОДИНА, ОВА МАШИНА, ОВАЈ ТЕРМИНАТОР, ЈЕДИНИ ЈЕ ОН ОНО ПРАВО...
ОН ГА НИКАД НЕ БИ ОСТАВИО, ПОВРЕДИО... ОН ЈЕ НАЈПАМЕТНИЈИ ИЗБОР...
ПОГОТОВО ЗБОГ ОНОГ ШТО МОРАМ, УЧИНИТИ...
РЕКЛА ЈЕ ДА КРЕНЕШ С ЊИМ НА ЈУГ... СРЕШЋЕТЕ СЕ СУТРА!
ЗАШТО ЈЕ НИСИ СПРЕЧИО?
НЕМА СУДБИНЕ
...ТО ЈОЈ ЈЕ ОТАЦ КАЗАО... РЕКАО САМ ЈОЈ ДА УПАМТИ...
„БУДУЋНОСТ НИЈЕ ОДРЕЂЕНА! НЕМА СУДБИНЕ ОСИМ ОНЕ КОЈУ САМИ СТВАРАМО!
ОНА НАМЕРАВА ДА ИЗМЕНИ БУДУЋНОСТ!
ПРЕТПОСТАВЉАМ! ООХ!
ДАЈСОН!
ТАЧНО! МАЈЛС ДАЈСОН! ХОЋЕ ДА ГА УНИШТИ!
БРЖЕ! ИДЕМО!

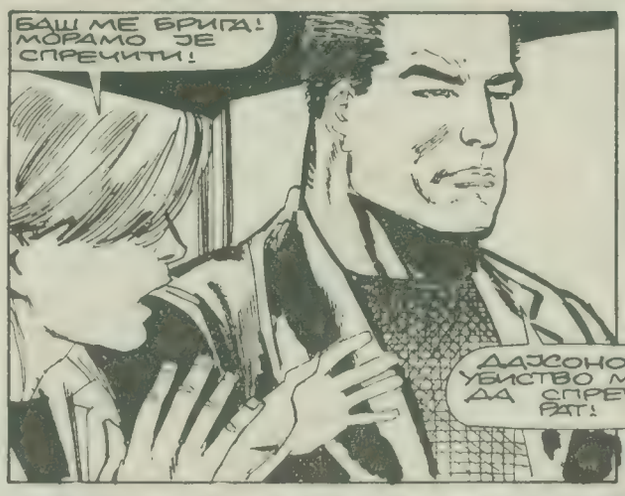

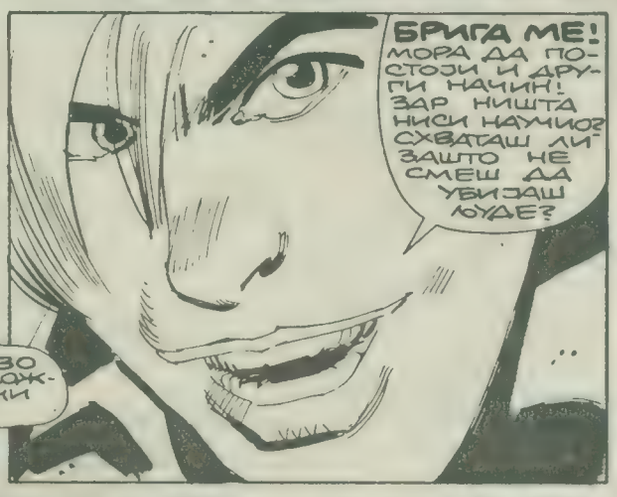

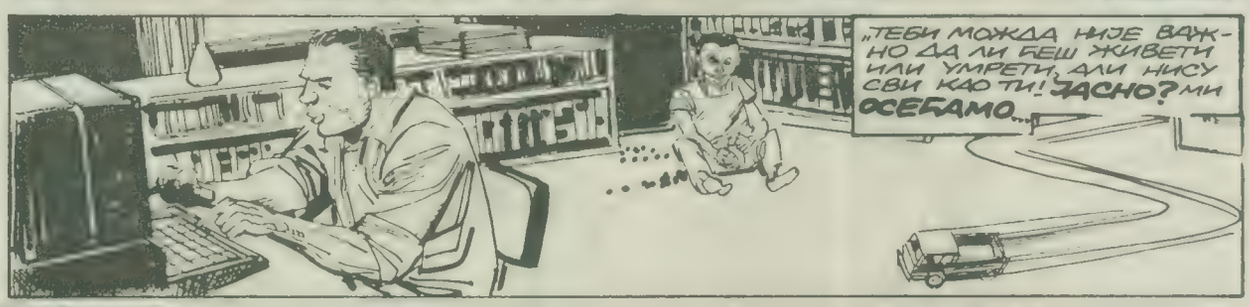

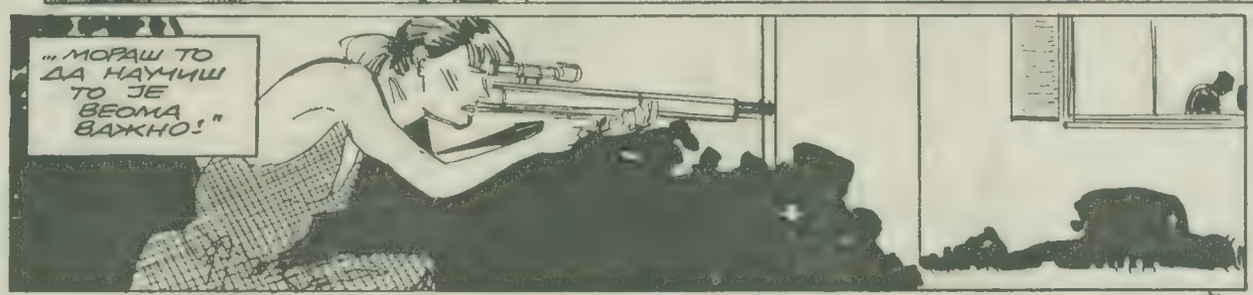

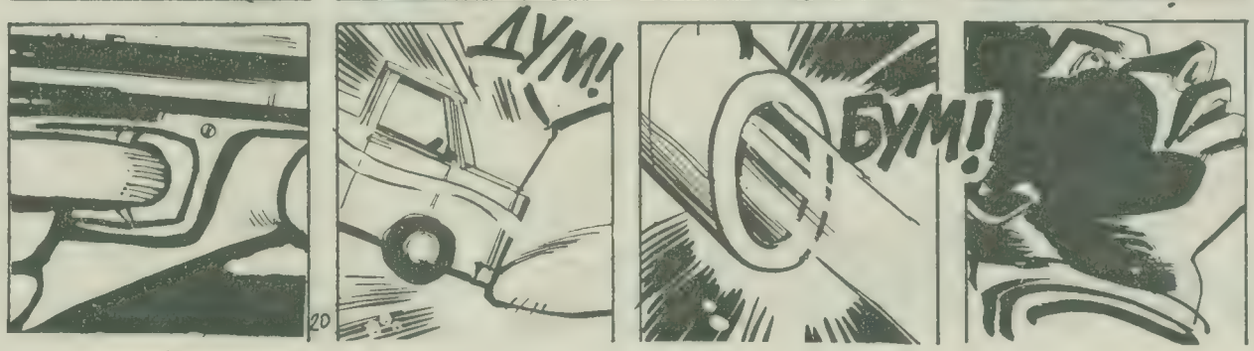

КРАЈ У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ

С наопаке стране платна

КАКО СУ УМРЛИ

Умирали су на различите начине. Од сопствене руке, уједа змије, експлозије. У неку руку, Муриљо је скончао на начин који највише доликује сликару: стропоштао се са скеле са све четкама у руци

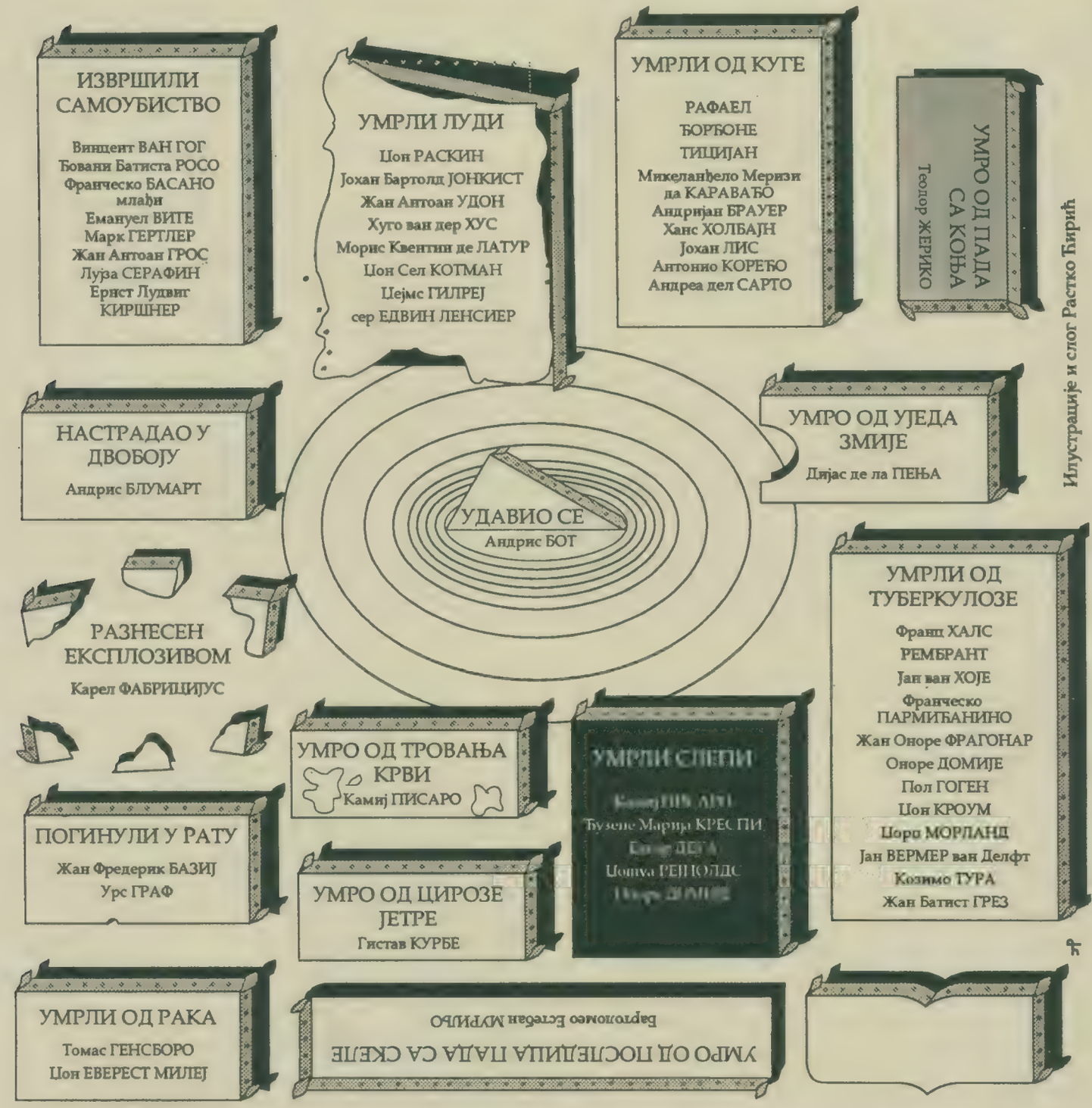

Илустрације и слог Растко Ћирић

Кад се све сабере, чак и сликари са наведених спискова нису прошли на најгори могући начин. Могло је и горе. Рецимо као Камиј Писаро и Оноре Домије који су са овога света отишли малерозни по два основа: ем слеп, ем се отровао (Писаро) и, варијанта број два, ем слеп, ем убога сиротиња (Домије).

М.И.

ДЕТЕ ЈЕ ОТАЦ ЧОВЕКА

КАД САМ БИО МАЛИ:

ТИМОТИ ЏОН БАЈФОРД

Родио сам се у Енглеској, у малом месту које се зове Фордингбриџ и које је удаљено око 20 километара од Саутемптона. Отац ми је био фармер, мајка домаћица. Био сам најстарији од нас четворо; имао сам једног брата и две сестре. Сећам се, на мој рођендан, који је падао у пуно лето, јула месеца, играли смо се напољу, у башти. Углавном смо били голи, пунили смо кофе водом и поливали једни друге. Од блата које би се том приликом направило кували бисмо ручак. То нам је била омиљена игра.

Растао сам у потпуној слободи и свуда око себе осећао сам велики, слободан простор, још од најмањих ногу. Многи сматрају да је важно под којом сте звездом рођени, у ком знаку Зодијака. Ја мислим да је важније нешто друго: тренутак када проходате, када својим малим корацима кренете у освајање света. Мени се то догодило у пролеће, на пространој фарми мога оца, у пуној, расцветалој природи. Мислим да је то имало утицаја на цео мој каснији живот.

Има још нешто из мог детињства што ми је остало за цео живот – то је однос према новцу. Од најраније младости ми смо имали џепарац, и то смо добијали по један пени недељно за сваку годину живота; после сваког рођендана, знали смо, следовао нам је по један пени више. У то време то је било сасвим довољно за неке основне ствари потребне једном детету, рецимо, гумице, оловке, пластелин. Али, добили бисмо и додатак, ако га зарадимо. Неке послове у кући морали смо да радимо на пример да бришемо судове, а неке ако смо то хтели: рецимо, да перемо прозоре. Два пенија за сваки прозор. Тако сам схватио шта значи новац, и да, ако нешто желим, морам то и да зарадим. Отишао сам од куће са 18 година и ниједан пени нисам тражио од родитеља. Већ тада био сам сасвим самосталан.

И ја сам, као и сва деца у Енглеској, пошао у школу са пет година. Та школа више је личила на забавиште, мало се учило, али су се, ипак, деца навикавала на школску дисциплину. Сећам се, мало сам се плашио да идем у школу. Дотад сам увек био уз оца и мајку, увек смо ручавали заједно, водили смо прави породични живот. То је било прво одвајање од породице, а друго, које ми је пало много теже, догодило се у мојих седам и по година кад сам пошао у интернат у колеџ. Тамо сам, наравно, морао и да спавам. Тога се врло добро сећам, те прве ноћи у колеџу. Родитељи су ме довезли, поздравили смо се и – они су отишли. Знао сам да их нећу видети све до првог слободног викенда, што је значило

Серија емисија „ДЕТИЊСТВО" траје пуне четири године на Првом програму Радио Београда, сваке среде од 12.30 до 13.00 часова. Различити људи различитих генерација, професија и животних судбина причају о томе како је то било некад, КАД СУ ОНИ БИЛИ МАЛИ. Њихова сећања, њихове живе речи, претопили смо у приче. Емисије на Радију и приче у „Забавнику" припрема и уређује Светлана Ненадовић.

тек кроз четири или пет недеља.

Ноћ је била страшна, деца су плакала испод покривача или главе загњурене у јастук. Ја нисам плакао, али нисам могао да заспим. Моја соба је била изнад школске капије и ослушкивао сам звуке сваког аутомобила који је прошао. Био сам уверен да ће се моји родитељи вратити по мене, да не могу да ме оставе ту.

Међутим, превродио сам прву кризу и брзо се навикао на нову средину. Као и све ствари у животу и моје школовање у колеџу имало је своје добре и лоше стране.

Добијали смо батине, то је тачно. Ако ти кажу да се нешто не ради, а ти то ипак радиш, макар то било и сасвим безазлено, ти ћеш добити батине! Ту погово-ра нема. Скинеш панталоне и шиба ради по туру. Прве батине добио сам већ у првом семестру, када сам имао непуних осам година. Добио сам их не толико због безобразлука, колико због наивности.

Прошло је тек месец, месец и по дана откако сам у колеџу. Шетајући около за време одмора, прошли смо поред кухиње испред чијих су врата стајале гајбе пуне трешања спремљених за вечеру. Видим, нека деца се сагну, узму неколико трешања, поједу их и оду даље. Сагнем се и ја, узмем неколико трешања, поједем их и одем даље. Како је у школи тада било стотинак деце, гајбе су се убрзо испразниле. За вечеру није остало ништа.

Сутрадан, као и сваког јутра, пролазимо у дефилеу поред директора да кажемо: „Добро јутро", да би нам он отпоздравио и сваког по именуословио. Овога пута, видим, церемонија тече некако другачије: директор свако дете нешто пита, оно нешто каже, па онда једни остају поред њега, а други пролазе. Ја сам био готово последњи и, када је на мене дошао ред, ја кажем: „Добро јутро", а директор ме пита: „Бајфорд, да ли си ти јуче узео трешње које су биле испред кухиње?". Ја сам одговорио: „Да, господине". Био сам и остао наиван, али исто тако нисам никад хтео да лажем. Било је деце која су узела трешње, али нису признала и, једноставно, нису била кажњена. Ми, који смо признали, лепо смо скинули панталоне и добили три по туру.

Казну је извршавао директор. Не верујем да је био садиста. Такав је био ред у школи и ми смо то прихватали као нешто сасвим нормално. Касније сам чуо неке страшне приче о наставницима који су уживали да пребијају децу, чак нису ударали стојећи, него би се измакли на други крај собе и ударали из затрке, како би ударац био што јачи. Ту причу сам чуо када сам већ отишао из те школе, не знам да ли је истинита.

ТИМОТИ ЏОН БАЈФОРД – аутор и редитељ многих телевизијских серија које подједнако радо гледају и деца и одрасли (отприлике исти случај као и са „ЗАБАВНИКОМ"). „Примио се" на нашем тлу, баш као да је ту и рођен. Српски језик говори одлично, што се и у приложеном тексту може уочити.

Снимио: Градимир Алексић

У Енглеској, у интернатима, а нарочито у приватним школама, још увек су дечаци и девојчице одвојени. Од своје осме до тринаесте године, док сам био у интернату, девојчице сам виђао само на улици и за време распуста, и то моје сестре и њихове другарице. Својих – нисам имао. Мислим да је то лоше. Цео живот живимо заједно, заједно радимо, па би тако требало да је и у школи. Ако човек формира своје мишљење у раном добу одвојен од девојака, он ће целог живота да има сасвим другачији однос према женском свету него да је живео поред њих од најраније младости.

Једино женско биће у нашој школи била је директорова сестра. Она је била задужена за нашу хигијену. Била је то невероватна особа! После доручка, али само после доручка, никако у неко друго време када смо можда заиста имали потребу, по њеном наређењу морали смо да идемо у WC. Сви чекамо на ред да идемо у WC. Онда је она улазила после сваког од нас, да добро погледа шта смо и колико урадили, да оцени да ли је довољно или не и да то упише у неку своју књигу. Ако не бисте три пута заредом задовољили њен „критеријум", следиле су мекиње, па суве шљиве и ко зна шта све још, што заиста нисам никад ни пробао јер сам на срећу, код ње увек имао добре „оцене"!

Чини ми се да све то ипак није негативно утицало на мене. Та школа, која се налазила поред саме катедрале у Солзбериј, сагрђене у 13. веку, и интернат у коме су некад становали бискупи, имала је и позитивну улогу у мом животу. Били су тамо изванредни учитељи који су ме научили многим знањима. Био сам одличан ђак, за пет година колико сам тамо провео, три пута сам добио годишњу награду као најбољи ученик у разреду. Ипак, мислим и сад, као и оне прве ноћи коју сам провео ослушкујући звуке аутомобила и очекујући да моји родитељи дођу и одведу ме кући, мојој деци не бих никад нешто тако урадио!

МИСЛИМ ДА САМ СРЕЋКОВИЋ

Поред новог албума Џон Кугар Меленкамп има још једну ставку у каријери – режирао је свој први филм. Албум му се зове „Whenever We Wanted", док је филм добио наслов „Falling From Grace". Иако се већина музичара огледа на филму, помало је чудно да деби буде у редитељској улози. Зато Џон Кугар објашњава разлоге за другачији пут који је одабрао.

„Пре много година, када сам се тек појавио на музичкој сцени, понуђено ми је да заиграм на филму, али сам одбио. Има превише добрих глумаца да бих се и ја ту мешао. А није ме ни занимало. Али прављење филма, то је забавно. Осећао сам се способним за то. Већина људи која се не разуме у тај посао говори како је то тежак рад, да је потребно много људи, али највећа невоља је наћи неког у Холивуду ко ће уложити новац. Зато сматрам да сам срећковић, јер већина филмова није никада снимљена. Овај филм је, ипак, урађен. По мени, снимати је исто као и кад учиш да возиш мотор. Продуценти су желели да ја радим филм исто као и Принс. Да га режирам, глумим у њему и све остало. Принс је за свој филм добио 22 милиона долара, а ја зато што сам инсистирао да буде како желим само 3,5 милиона долара. Мислим да је Принс испао глуп што је радио по њиховом диктату. Ја не бих могао да погледам себи у очи да сам онако нешто направио. Није ми било тешко да од музичара постанем редитељ.

Још као клинац уочио сам како се креће камера, како се поставља сцена, како треба да се понашају глумци. Док се ради филм суштина је у томе да се свакодневне невоље брзо решавају. А ја то волим. И то сам рекао екипи првог дана снимања. Окупио сам их и објаснио им: овде имамо мало воде и треба без просипања да је пребацимо у другу победу. Значи много рада, жеља да се успе, да се стално изналазе нове могућности за решавање невоља. Од тога су направили и виц. Кад неко запита како иде, одговарали су: ево, пресипамо воду.

Сценарио за филм је написао Лари Меркли. Он је по мени најбољи живи амерички писац. Овај филм је исти као његове књиге. Нема хепиенда, неких фолирантских откровења у људским животима. Нема ничега од сличног филмског ђубрета. Његове приче говоре о стварима које се дешавају у одређеном периоду живота и једноставно објашњавају зашто тако живимо. То су приче о обичним, свакодневним ликовима. Још давно када су ме наговарали да глумим слали су ми некакве глупе сценарије у којима су описивали неке рокенрол идиоте из источног Берлина и сличне којештарије. Некако у то време Принс је радио филм „Purple Rain", па су помислили зашто и ја као белац не бих снимио нешто слично. Пошто сам опет одбио, питали су да ли имам какав предлог и предложио сам да Лари уради сценарио. Тек онда су се ухватили за главу. Ипак, пристали су, видео сам се са Ларијем, разговарали смо о ономе што бих ја желео и годину дана касније појавио се са сценаријем.

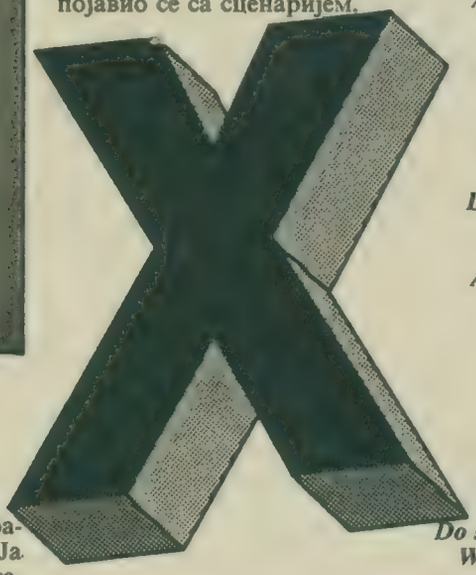

ТРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ:

SOUND

Ape your father's sins
Your mother's mood swings
To perfection
Fall into a spin
Shed another skin
Strip away all your protection

Cry at the sadness of the world
Cry so long you break its pull
And you hear the gathering sound

Mother ooh mother
Do everything you fear
In this there's power
Fear is not to be afraid of

Laug at the wonder of it all
A laugh so loud you break your fall
And you hear the gathering sound

Mother ooh mother
Come dip on in
Leave your bones
Leave your skin
Leave your past
Leave your craft
Leave your suffering heart
Do something out of character
Where's your primitive alien instincts
Leave it all behind
Somebody break away for God's sake

МУЗИЧКА ПОШТА

Ћао Забавниче,
Недавно сам била на концерту групе „Обојени програм" и јако су ми се свидели, па бих те замолила да објавиш њихову дискографију и где се плоче могу набавити.

Вања из Београда

Група „Обојени програм" је настала почетком 1980. године у Новом Саду, али дуго година нису могли да сниме плочу. Стрпљење им се исплатило тек 1990. Када су објавили деби албум „Најважније је бити здрав", а крајем прошле године су издали другу плочу „Овај свет стоји криво". Први албум је данас веома тешко набавити, док се нова плоча може купити у београдском СКЦ-у.

ЗВУК

Понови очеве грехове
Расположење твоје мајке се мења
до перфекције
Предај се кружењу
Пресвуци другу кожу
Стргни сваку заштиту

Плачи над светским болом
Плачи тако дуго и сломи га
И чућеш заједнички звук

Мајко, о мајко

Учини све чега се плашиш
У томе је снага
Страха се не треба бојати
Смеј се свем том чуду
Гласно се смеј, сломи свој пад
И чућеш заједнички звук

Мајко, о мајко

Хајде, скочи у то
Остави своје кости
Остави своју кожу
Остави своју прошлост
Остави свој занат
Остави своје напаћено срце
Уради нешто неочекивано

Где су твоји примитивни инстинкти ванземаљца
Остави све за собом
Нека већ једном неко умакне, забога

Текст и музика: Тимоти Бут, Лоренс Гот и Џејмс Глени
Изводе: James

Ћао!
Које је плоче издала група „Stray Cats", када су настали и ко су чланови?

Данка из Београда

Групу су 1979. у Њујорку оформили гитариста Брајан Сецер, басиста Ли Рокер (Леон Друкер) и бубњар Слим Џим Фантом (Џим Мекдонел). Све тројица су још као школски другови заволели рокабили педесетих година тако да су на раним наступима свирали обраде Едија Кохрена и Џина Винсента. Јула 1980. преселили су се у Енглеску где су у приличној беспарици кренули са клупским наступима. Тако су привукли пажњу музичких критичара, а затим и дискографских кућа, па су 1981. објавили деби албум „Stray Cats". Затим су уследиле турнеје по читавом свету и исте године су објавили други албум „Gonna Ball". У Америци су се појавили на турнеји као предгрупа „Rolling Stonesima" што им је обезбедило популарност у домовини где је као компилација њихових енглеских плоча објављен албум „Built For Speed" (1982). Плоча је продата у преко 2 милиона копија, али упркос томе група се распала убрзо после објављивања албума „Rant'N'Rave With The Stray Cats" (1983). Сецер је објавио соло-плоче „The Knife Feels Like Justice" и „Live Nude Guitars" Друга два члана су са бившим гитаристом Дејвида Боувија Ерл Сликом оформили трио Phantom, Rocker and Slick, а 1986. појавила се компилациска плоча „Rock Therapy" са највећим хитовима „Stray Catsa". Септембра 1988. група је поново почела са радом, следеће су објавили албум „Blast Off", а половином прошле године су завршили још једну плочу и то у продукцији Најл Роџерса.

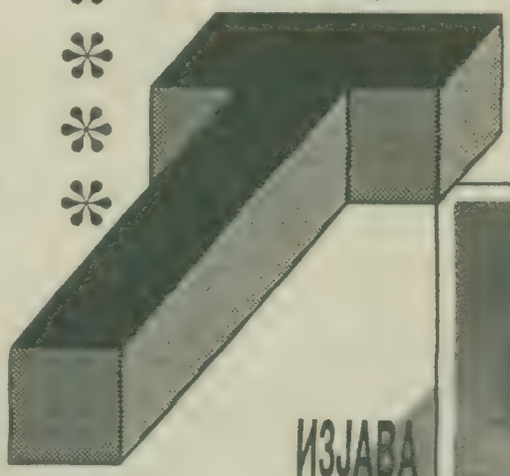

ИЗЈАВА НЕДЕЉЕ:

„Оно што сам ја лако је објаснити. Размаженн шеснаестогодишњак набијен емоцијама."

Стив Тајлер (Aerosmith)

ФАНТАСТИКА

Уређује
др Зоран Живковић

Александра Јовановић

СТАРА ПРИЧА

Било ми је први пут да одлазим далеко од куће и то не баш одушевљен. Као млад комуникатор вероватно не бих најмање још четири периода избивао из свог сазвежђа да околности нису биле ванредне. Један свет је, наиме, био пред нестајањем. Млада планета, коју смо као овлашћени посматрачи Савета већ одавно пратили, развијала је пребрзо све сложеније облике живота, неконтролисано производећи незреле, а снажне врсте.

Они су били најсличнији нашој Деци ратницима, која су повремено, немајући другог противника, током „обуке за бес" покушавала да униште једно друго... Наравно, увек су правовремено спречавана инструкторовим командама. Међутим, пошто је став Савета, по правилу, био благонаклона неутралност (за неке старије заговорнике „чврсте руке" сасвим непродуктиван) нико се није мешао у то сумануто бујање полуинтелигентних ткива, у то застрашујуће хитро овладавање поданика подарицом планетом. Неминовно, неко од паметне Деце ратника са Земље открило је тајне Прве више енергије и покренуло је надметање у разарању, повремено зауздавано кратким периодима ненасиља. На крају, од свега је преостало само неколико острваца живота на том јадном, непромишљеном и измученом телу и Савет је, мада очигледно прекасно, одлучио да покуша бар нешто поправити.

Иако тек верификовани комуникатор, био сам једини расположиви стручњак за Сунчев систем у то време. На обуци сам од самог почетка поседовао огроман број информација о том делу космоса, укључујући и познавање њихових језика (неекономичне масе различитих начина општења у којима су нас посетиоце називали „мали зелени" – њихов хумор био је баш крајње нерафиниран!) ... Још једна погодност ме је препоручивала за пут: као члан шесте генерације био сам апсолутно имун на негативне утицаје примарне енергије који су неминовни у тамошњој честичној неравнотежи.

Дошло је, најзад, и време мог поласка. Путовање је било уобичајено и разумно дуго, тако да сам се убрзо нашао у чудном пределу [illegible] планете.

И, да нисам знао за последице злоупотребе примарне енергије, тешко да бих препознао Земљу из мојих прецизних студија доморођачке науке и културе у овом призору рушевина, пустоши и мртвог пепела. Нигде унаоколо није било никога с ким би се могао успоставити контакт, у ствари, нигде није било људи који су били објекат моје деликатне мисије.

Ипак, крећући се споро у непознатим условима, дошао сам најзад до нечег што је личило на [illegible] баштенску башту. А ту је на мермерном степеништу непомично седело људско биће, само, погнуто. Информација је била да је реч о младој женки коју пажљиво осмотрих, не без гађења. Брзо се присетих њихових конвенционалних фраза за почетак разговора и опрезно, прилично узнемирен, приђох девојци. Ипак, глас ми је био апсолутно јасан и миран кад изговорих:

– Добар дан!

Она ме испрва лењо погледа, али се одмах уплашено трже и поче зверати око себе...

– Добар дан, девојко! – понових мало гласније фразу питајући се да ли је сачувала чуло слуха после свих силних експлозија.

– Добар дан – трже се она... Да ли се варам или си

ти заиста жаба која говори? – пренеражено ме је посматрала очекујући одговор.

– Жаба? – упитах док сам се присећао шта означава тај израз. А онда се сетих једног од нижих облика овдашње сиромашне еволутивне лествице и, признајем, глупо се увредих...

– Нисам жаба, девојко! Ја сам комуникатор из Главног одбора Централног планетарног савета. Долазим из вама непознатог дела свемира и моја дужност је да вам, колико могу, помогнем!

Уместо очекиване реакције неверице и страха или олакшања, она ме само празно погледа и, одмеривши ме комплетно, закључи:

– Знаш шта, кад мало боље размислим, овде се у последње време појављује толико вас наказа и мутаната, да можеш бити шта год ти је воља што се мене тиче! – равнодушно се изјасни.

Ипак, већ у следећој секунди њено лице доби израз типично земаљске лукавости (једна од особина која их није препоручивала за међупланетарне контакте) и онда ми се нападно љубазно обрати:

– Ти си, дакле, ванземаљац! ...Извини, сметена сам данас, јер сам изгубила нешто веома вредно због чега сам јако несрећна! – женка тужно заклопи очи на тренутак, изгледајући збиља утучено и чемерно. – Ипак, испричај ми нешто о себи... Ето, објасни ми ту твоју мисију: ти имаш неки задатак овде, је ли? – деловала је одједном као искрено заинтересована особа.

Ја сам са планете која је много светлосних година удаљена од ваше и, бојим се, много развијенија – покушах да јој најједноставнијим речником објасним своју појаву... – Ми смо још пре...

– А је л' можеш ти мени одмах нешто да помогнеш? – нестрпљиво прекину моје представљање... Мада љут због овако, крајње неуљудног ометања у говору, нисам имао избора сем да пристанем. Уосталом, помислих, зашто сам ту?

– Шта би требало урадити да те учиним срећном?

– Видиш ону јаму? – показа руком на огроман, ружан црни кратер. – Тамо ми је јутрос упала моја најдража играчка. Бацала сам лопту увис и она се откотрљала доле пре него што сам успела да је ухватим. Знаш, лопта – парче облог метала са црвеним шарама. Молим те извади је и донеси, умрећу ако је не добијем натраг! – очи су јој биле пуне суза... – Добићеш награду за труд, обећавам!

Након овако дирљиве тираде шта ми је преостало него да се опрезно, али и са истренираном спретношћу, спустим у дубину кратера, нађем ту глупаву амајлију, или шта је већ била, и вратим је девојци.

Није ме ни погледала, већ мућевито зграби металну куглу и грчевито је приви на груди. После тако отужне и подугачке демонстрације доморадачке везаности за баналне ствари, најзад се сети и мене: „Е па, драги жапче, до гроба сам ти захвална! И, мада нисам принцеза, знам како се награђују љубазне крастаче... Дођи, да те пољубим!

Нисам ваљано стигао ни да преведем њене речи, а већ се обрех на њеном гломазном длану и добих – пољубац... Док сам се стресао покушавајући да одагнам одвратност влажног додира, изненада ме ошамути необјашњиви блесак и као да на трен изгубих свест. Већ следећег тренутка био сам човек: дугих ногу и руку, велике главе и малог мозга. Ја – верификовани комуникатор првог реда!!! Глупо и неопозиво прикључио сам се врсти у нестајању...

Ту чињеницу, додуше, свесно сам прихватио тек пре неколико овдашњих дана, дефинитивно схвативши да нису без разлога старци у Савету ово место звали Планетом апсурда.

Сада седим на оном истом суморном степеништу са девојком Маргаретом (створење има име) и чекам да моје, по женкиним огавним критеријумима, лепо лице добије сличну наказну боју и покоју отворену рану као и њено. Наравно, заточеник сам неотпорног земаљског тела које се безнадежно батрга у мору радиоактивности. Маргарета ме забавља причом о проналаску своје лопте-реликвије непосредно крај места најближе експлозије. Чак и да знам какво је задовољство у томе што се повремено поиграмо лоптицом чистог уранијума, то не би много утицало на спознају да сам и сам осуђен на скору смрт...

Једино што повремено прекида моју апатију је хистеричан смех који ме обузима чим се сетим како сам из младалачке обести ескивирао само један једини час у току школовања – онај на коме је предавано о бајкама народа планете Земље!

Илустровао: Добросав БОБ Живковић

БИМБО И ТАРТ – СУПЕРЗВЕЗДЕ

Неке сасвим откачене патке

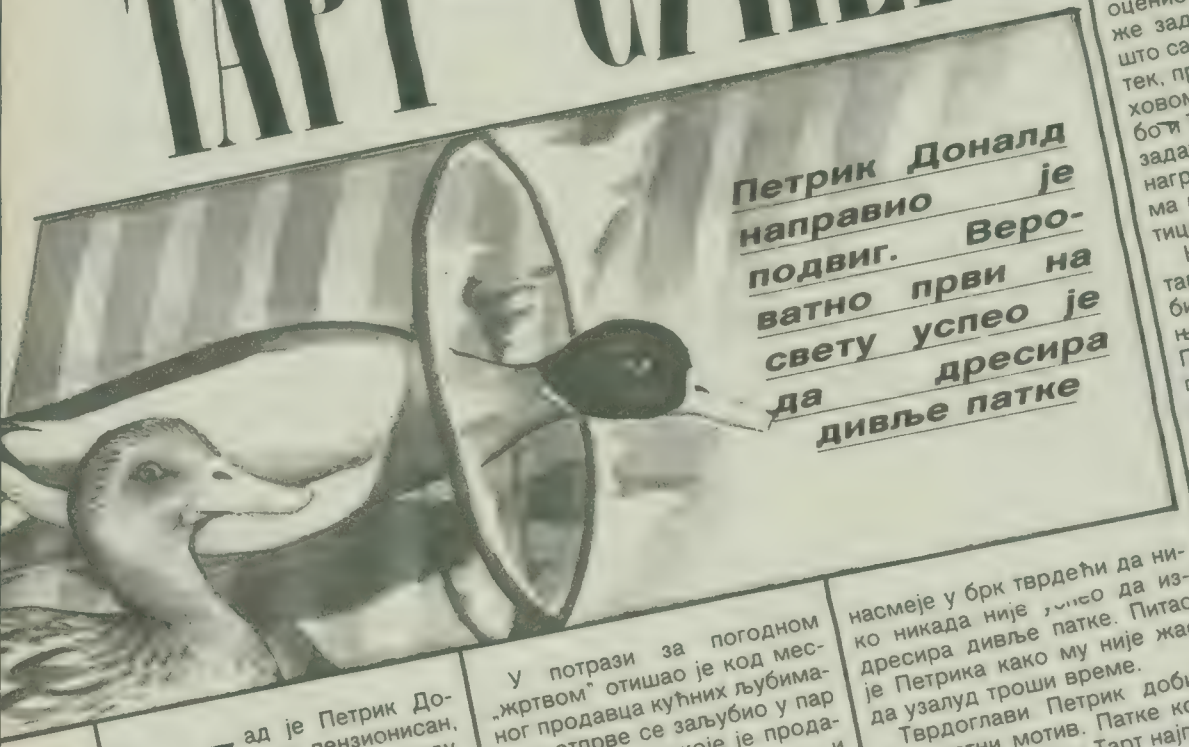

Петрик Доналд направио је подвиг. Вероватно први на свету успео је да дресира дивље патке

Кад је Петрик Доналд пензионисан, нашао се у чуду. Одједном није знао шта ће са толиким слободним временом. Супруга овог виталног седамдесетогодишњака из британског града Бриџвотера дала му је идеју: зашто не би узео неке животиње и покушао да их дресира?

У потрази за погодном „жртвом" отишао је код месног продавца кућних љубимаца и отпрве се заљубио у пар дивљих патака које је продавац нашао напуштене и држао их у радњи намеравајући да их однесе у шуму и пусти на слободу чим ојачају.

Кад је продавац чуо шта Петрик Доналд намерава с тим пернатим „дивљацима", није се уздржао да му се не насмеје у брк тврдећи да нико никада није покушао да дресира дивље патке. Питао је Петрика како му није жао да узалуд троши време.

Тврдоглави Петрик добио је додатни мотив. Патке које је назвао Бимбо и Тарт најпре је навикавао на своје друштво. Знао је да неће лако стећи њихово поверење.

– Нисам желео да их терам да уче брже него што сам оценио да им одговара – каже задовољни Петрик. – Пошто сам имао времена напретек, прилагођавао сам се њиховом темпу. Кад год би Бимбо и Тарт добро обавили неки задатак који бих им поставио, награђивао сам их колачићима или неким другим посластицама.

Најпре сам их учио једноставним триковима. Да би добиле награду, морале су за њу да моле раширених крила. Потом су за колачић кљуном повлачиле конопац повезан са звоном. Тек после више месеци почео сам да их учим да скачу кроз обруч. До тада су већ стекле велико поверење и знале су да им нећу учинити нешто лоше. Ипак, дуго су оклевале пре него што су коначно пристале да скоче и кроз ватрени обруч. Сада то раде као прави професионалци.

Бимбо и Тарт постали су суперзвезде. Петрик Доналд не зна шта ће од позива за разноразна гостовања широм земље. Вероватно је први на свету који је успео да дресира ди

В. С.

ХУМОР без пени

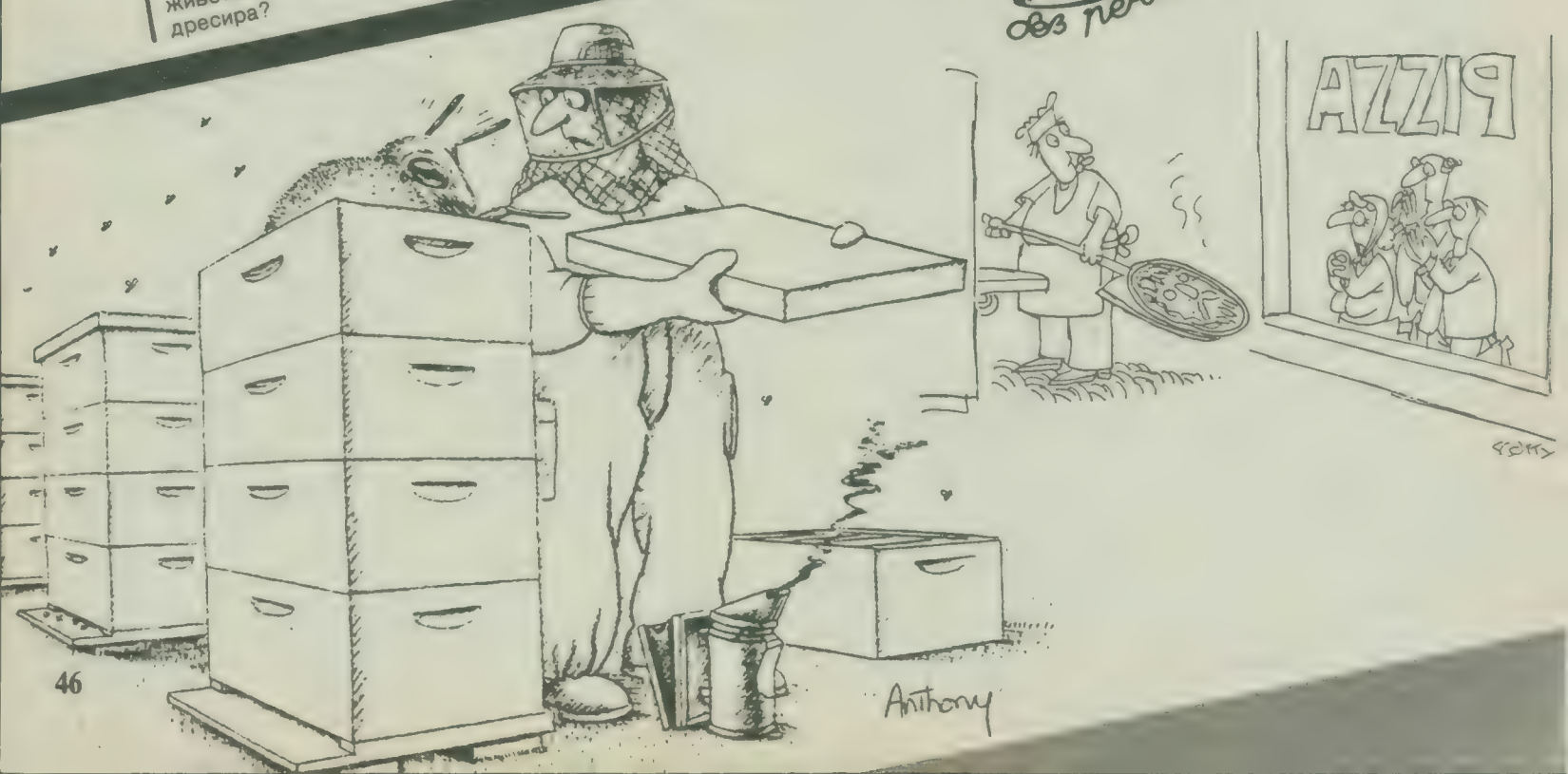

CIPIRIPIJADA

DO GRANICE ČUDA

500 naj paketa

majdionicarskih trikova i slatkiša

u svakom najradnom kolu

posebna iznenađenja

2 x 50 učesnika u TV emisiji

3 ONE STRANE DUGE na 3 kanala

CIPIRIPI

Pošaljite deset delova ambalaže
sa imenom omiljenog slatkiša *CIPIRIPI* na adresu:
CIPIRIPIJADA P.P . 678 11001 BEOGRAD
Izvlačenje dobitnika majdioničarskih trikova i slatkiša
izvršićemo : 1. maja, 1. juna, 1. jula
Izvlačenje učesnika u emisiji
S O N E S T R A N E D U G E
12. i 26. aprila - 10 i 24 maja - 14 i 28 juna
izvršićemo tri dana pre svake emisije od prispelih pošiljaka
ambalaže CIPIRIPI slatkiša

ВРАЧАРА КОЈА ЈЕ „ВИДЕЛА" МАЈСКИ ПРЕВРАТ

ЛУПА КРАЉИЦЕ НАТАЛИЈЕ

У раскошној вили српске краљице на Азурној обали млада и лепа „Мадам Фраја" читала је из длана и улазила у историју...

Њено право име' било је Валентина Данкас. Родила се 1871. године у селу Вилнев-де-Марсо, а умрла 1954. у Паризу, у сопственој резиденцији. Била је, кажу, највећа врачара столећа. Међу 600 хиљада дланова у које је гледала и, тврде, погађала судбину њихових власника били су и они Пјера Лотија, Марсела Пруста, Саше Гитрија, Жоржа Клемансоа, Поенкареа, Луја Бартуа – министра који је убијен у атентату заједно са крљем Александром Карађорђевићем – да споменемо само најгласовитија имена, мада је тешко издвојити неколицину из поворке чувених, угледних, утицајних, чак и крунисаних глава која је продефиловала кроз њен салон.

Чудесна каријера ове видовите жене отпочела је на балу који је српска краљица Наталија давала у добротворне сврхе у својој резиденцији у Бијарицу. Ево како...

Валентина постаје Фраја

Када је краљ Милан Обреновић, познат по обесном животу, напустио супругу Наталију, она је одабрала Француску за своју другу домовину. У монденском Бијарицу на Азурној обали краљица је подигла луксузну и велелепну вилу, праву малу палату коју је назвала „Сашино", по надимку сина Александра, престолонаследника. Вила постоји и данас, а догађаји о којима говоримо збили су се око 1893. године.

Млада и лепа Баскијка Валентина Данкас приметила је још у свом родном месту да поседује необичан дар природе: гледајући у длан својих пријатеља погађала је шта ће им се догодити, али са каквом тачношћу – до ситнице! У то време, а имала је осамнаест година, Валентина је често сањала исти сан: како седи у малом салону с пригушеним светлом и под лампом посматра нечији длан, а сцена се одвијала у Паризу. Ношена тим сном, Валентина је једнога дана спустила свој кофер на перон париске железничке станице.

Велики преокрет догодио се када је Валентина код заједничких пријатеља срела Северину, главну уредницу новине „Л кри ди пепл" („Крик народа"). Северин је била чувена новинарка и не само што је одмах уочила Валентинин таленат, него је схватила медијску моћ таквог талента и бацила се на посао да лансира нову звезду. У отменом Џокеј клубу организовала је приредбу у добротворне сврхе. Приход је био намењен сирочићима, а главни догађај вечери биће – Валентина Данкас.

Девојка је ипак оклевала да прихвати понуду. Њено име наштампано на програму видеће и њени, тамо у Вилневу, и шта ће помислити? Ко зна шта ће се причати по селу, бринула је. Али, жустра уредница сместа је пронашла решење: смислиће јој псеу-

Мадам Фраја у позним годинама, са новинарком Симоном де Тервањ која је о њој написала неколико књига

доним. Фраја, старогерманска богиња, синуло је Северини! И тако је Мадам Фраја закорачила у високо друштво.

Језиво пророчанство се обистинило

Успех на приредби у џокеј клубу био је такав да се Фраја винула у небо као комета. „Цео Париз", – а то значи краљеви, принчеви, утицајни политичари, писци, уметници и уопште сви славни и богати људи – гурао се пред вратима мале Баскијке и пружао длан. Али, њен коначан успон догодио се тек када је добила позив од српске краљице Наталије која је у парку своје резиденције приређивала бал у добротворне сврхе.

И, Фраја је отпутовала у Биариц. Уз српску, биле су тамо још две краљице, румунска Марија и португалска Амелија, те сијасет других угледних званица. Фраја их је све одреда запањила и одушевила, а понајвише Пјера Лотија, великог писца, који није крио да му је „помутила разум".

Када се бал завршио и званице отишле, домаћица је позвала Фрају у своје одаје. Поклонила јој је лупу са дршком од седефа и пружила сопствени длан. Фраја је прочитала страшну судбину: масакр краљичиног сина Александра и његове жене Драге... Наталија је одбила да поверује у ово.

Десет година касније пророчанство се испунило! Краљица се тада повукла у један самостан у близини Париза где је и умрла 1934. године.

Сутрадан после бала у Биарицу Пјер Лоти написао је о Фраји чланак у угледном „Фигароу", а наслов је гласио:

„Хироманткиња код краљице у изгнанству".

Била је то права ода Фраји без које више није могао да се замисли ниједан пријем у високом друштву, а они које је сама приређивала постали су чувени исто колико су у то време били управо балови краљице Наталије.

Корак у историју

Чудесне чињенице Фрајиног живота и њена снажна личност обележили су епоху у којој је живела. Чак је одиграла и историјску улогу током Првог светског рата. На самом његовом почетку, једне ноћи 1914. године, хитно и тајно позвана је у Министарство рата. Забринути министри Аристид Бријан, Александр Милеран, Малви, Албер Саро и Теорил Делкас тражили су Фрајин суд о ситуацији када се немачка Прва армија налазила у Компијену.

Врачара их је веома охрабрила оним што је „видела". Испало је да се три дана доцније одиграла чувена битка на Марни и чудесна победа Француза...

Немогуће је и набројати сва Фрајина предсказања и погођене судбине. Уосталом, о њеном животу написане су књиге. Рећи ћемо још само да је до последњег часа, из постеље, гледала у дланове, ослоњена о јастуке и уз малу лампу крај узглавља, помажући се седефном лупом коју јој је поклонила несрећна краљица Наталија и од које се никада није одвајала...

М. К.

Илустровао: Зоран Миладиновић

ЕНИГМАТИКА

Припремају: М. Јеленковић и З. Зељковић

МОЗАИЧКА УКРШТЕНИЦА

Уместо уобичајених описа дајемо вам готова решења сврстана по азбучном реду, која треба да сместите у лик водоравно и усправно. Уколико сте све добро урадили, у првом водоравном реду добићете име популарног јунака из стрипа и цртаног филма са слике.

АВАНИЦА, АКТ, АМИНИ, АНА, АСА, ГИРА, ДАНИЦА ОБРЕНИЋ, ДИСПАРИТЕТ, ЕБИ, ИСТОВАРИВАТИ, ИТА, КИНЕЗ, КОРЕНИ, ЛЕД, ЛО, МАДРИД, МАС, НОЋАЈ, ОВИ, ОВИТИ, ОМОТ, ОСЛОНАЦ, ПАКЕТИНА, ПИРИТ, ПЛЕС, ПТ, РАГЛАНИ, РЕБРА, РИБАНАЦ, РИРИ, РОВЦИ, РЦ, СВ, СРП, СТАЗА, СТАРИНАРИ, ТИ, ТРАГ, ТРАДИЦИЈА, УА, УРАНАК, УСТАВИТИ, ЦА, ШТАКАРА, ШТАЛА.

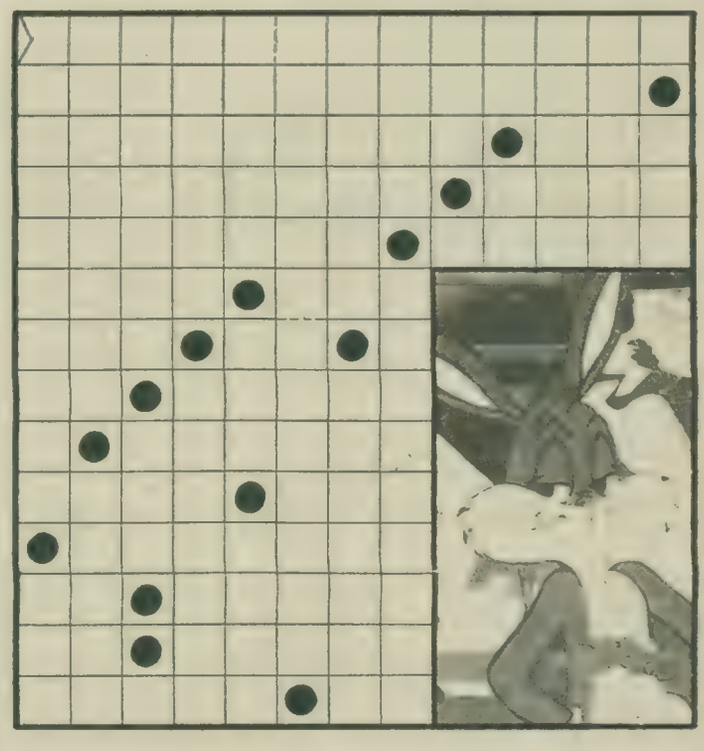

ИСПУЊАЉКА

ВОДОРАВНО: 1. Хиљадити део метра, **2.** Аутори цртаних и анимираних филмова, **.3** Заповедник, командир, **4.** Познаваоци марксизма, **5.** Вођење послова, **6.** Телевизијски пријемник, **7.**Столарски производи.

Уколико сте тачно решили испуњаљку, у обележеним пољима, добићете назив популарне емисије на Телевизији Политика коју води Милован Илић – Минимакс.

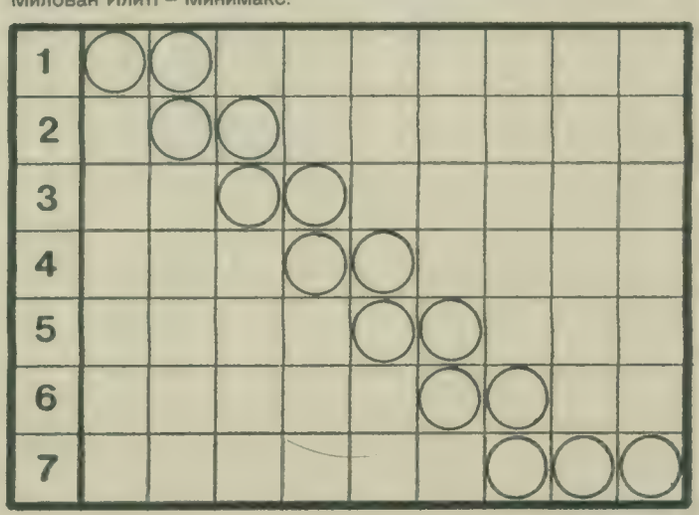

РЕШЕЊА ЕНИГМАТИКЕ НА СТРАНАМА МАЛЕ ПОШТЕ

БУДИТЕ СА НАМА

S ONE STRANE DUGE

Мајица са знаком „С'ОНЕ СТРАНЕ ДУГЕ" чини да постанете део нас. Нудимо вам оно што ми волимо. Дружићемо се још више, уз песме и спотове, уз плочу и концерте. Зато нам се придружите одмах!

Мајицу можете да наручите овом наруџбеницом. За сва остала обавештења позовите тел. 011/327-142 или 324-640.

На наруџбину преко 10 мајица имате посебан попуст од 15%. За услове великопродаје позовите наше бројеве телефона.

НАРУЏБЕНИЦА

Наручујем _____ мајица „С'ОНЕ СТРАНЕ ДУГЕ", по цени од 6.200 дин. по комаду.
Желим величину: S ( ), M ( ), L ( ), XL ( ), XXL ( ).
(упишите број комада иза ознаке величине).
Мајицу ћу платити поштару приликом преузимања (уз обрачунате поштанске трошкове).
Име и презиме _____

Адреса _____

(Уколико желите, пошаљите нам и свој број телефона да бисмо вам јавили шта ново спремамо и да бисмо се и даље дружили.)

(Напомена: **цена важи 10 дана од датума објављивања).**

РЕКЛИ СУ...

Човек се рађа слободан, а свугде је у ланцима.
Жан-Жак Русо
француски писац и филозоф
(1712–1778)

Неложељно је веровати у неку претпоставку ако нема разлога за веровање да је оно што се претпоставља тачно.
Бертранд Расел
енглески математичар и филозоф
(1872–1970)

Човек је само једна трска, најслабија ствар у природи, али он је трска која мисли.
Блез Паскал
француски математичар и филозоф
(1623–1662)

Озбиљност је једино прибежиште површних.
Оскар Вајлд
ирски писац
(1854–1900)

Само пролазне ствари имају трајну вредност.
Ежен Јонеско
француски драмски писац румунског порекла

У филозофској препирци највише добија онај ко је поражен, зато што он највише научи.
Епикур
грчки филозоф
(341–270. пре нове ере)

Бог није свемоћан зато што не може да изгради зид који не може да прескочи.
Блез Паскал
француски филозоф и математичар
(1623–1662)

Многи би били кукавице када би имали довољно храбрости.
Томас Фулер,
енглески свештеник и историчар
(1608–1661)

Јунак није нимало храбрији од ма ког обичног човека, само што је храбар пет минута дуже.
Ралф Валдо Емерсон
амерички есејиста и песник
(1803–1882)

УМЕТНОСТ ЈЕ ЛАЖ КОЈА НАМ ПОМАЖЕ ДА СХВАТИМО ИСТИНУ.
Пабло Пикасо
шпански сликар
(1881–1973)

Потребна су двојица да би се говорила истина – један да је каже, други да је чује.
Хенри Дејвид Торо
амерички писац и филозоф
(1817–1862)

Још једна оваква победа и с нама је свршено.
Пир
краљ Епира
(319–272. пре нове ере)

ЧУДЕСНИ СВЕТ ЖИВОТИЊА

СЛАДОКУСНИ ОРТАЦИ

Јазавац медојед, који живи у тропској Африци и јужној Азији, има летећег ортака, малу птицу која га води до његове омиљене хране, меда. Птица, звана медарица, (Indicator indicator) испушта нарочит звук кад нађе кошницу дивљих пчела и тако привуче пажњу неког јазавца медоједа у близини, а затим га одводи до тог места. Пошто је његова тврда кожа нетакнута осетљива на убоде, јазавац, захваљујући својим оштрим канџама, провалује у кошницу и слатко се наједе меда. За то време птица чепрка по отпацима тражећи своју омиљену храну: ларве и инсекте. Птица, неспособна да сама продре у кошницу, на тај начин долази до хране која би јој иначе била недоступна а јазавац стиже до посластице коју иначе не би приметио.

КОЛИКО ЖИВЕ?

Већина животиња умире насилном смрћу, од болести или несрећним случајем и због тога не може са сигурношћу да се установи колики је најдужи век представника оних врста које живе у дивљини. Неки научници верују да морске животиње живе дуже од копнених зато што се њихова тела, стално окружена водом, не „хабају" тако брзо. Осим тога, многе животиње хладне крви, као што су рептили, немају изгледа, одређену старосну границу. Теоријски, кажу научници, такве животиње могле би уколико би биле потпуно заштићене, да живе – вечито!

У пракси, међутим, мали је број организама, изузимајући бактерије, који живе много дуже од човека. Ево неколико најдужих забележних старосних рекорда, рачунато у годинама, за известан број животиња:

152 – мерионова корњача
100 – океанска корњача
90 – кит убица
90 – плави кит
90 – перајасти кит
80 – слатководне остриге
70 – кондор
70 – индијски слон
62 – ној
62 – коњ
50 – шимпанза
50 – термит
50 – јастог
40 – говече
35 – домаћи голуб
34 – домаћа мачка
29 – пас (лабрадорски)
28 – аустралијска папигица
20 – овца
18 – коза
18 – зец
10 – златни хрчак
6 – кућни миш
0,2 – кућна мува

ШАМПИОН СПОРОСТИ

Лењивци (Bradypodiadae) најспорији су сисари. Скоро цео живот проведу на стаблима јужноамеричких прашума висећи леђима окренути надоле. Њихове ноге, попут кука за пентрање, добро су прилагођене таквом начину живота, али могу да постигну максималну брзину од једва 1,5 километар на час.

Хране се лишћем и воћем. Метаболизам им је успорен и имају нижу и нестабилнију телесну температуру од других сисара – 24° до 33° код двопрстог лењивца. Чак им је и крзно прилагођено животу „наопачке" – расте од трбуха према леђима, уместо обрнуто, као код већине сисара.

Лењивчев очигледно троми начин живота последица је савршене прилагођености животној околини. Захваљујући томе што непокретно виси на некој грани заштићен је од последица опасних грабљивица, а његово дебело, грубо крзно, по природи смеђе или сивкасте боје, изгледа зелено због присуства микроскопски зелених алги.

Амерички природњак Вилијам Бибе (1877 – 1902) посматрао је једном приликом читаву седмицу једног лењивца и установио да је 11 часова провео у храњењу, 18 у веома полаганом кретању по дрвећу, 10 у одмарању – и 129 часова у спавању.

ДЕЛФИНИ ПРОТИВ АЈКУЛА

И делфини и ајкуле живе у свим морима света, сјајно су прилагођени животу, и великој брзини, у води, хране се рибом. Постоји само једна велика разлика међу њима: ајкуле понекад једу делфине. Делфини никада не једу ајкуле.

Милионима година ајкуле су долазиле главе делфинима који би се одвојили од свог јата. Али, док су у групи, делфини могу да надмудре, застраше, па чак и убију свог моћнијег непријатеља. Више пута опажени су како јуре неку ајкулу приближавајући јој се из различитих праваца не би ли је отерали што даље од свог јата, а у неким акваријумима чак и убијали ајкуле ударајући их бесоумучно својим шиљатим кљуновима.

Забележен је случај у САД када је група делфина мирољубиво делила велики базен са ајкулом све док није дошло време да се једна од њихових женки породи. Можда су закључили да би присуство ајкуле било сувише опасно кад на свет дође младунче. Било како било, делфини су се постројили на супротном крају базена од ајкуле, а затим, један по један, појурили пуном брзином према њој ударајући је кљуновима у слабине. После свега неколико минута ајкула је била мртва. Иако трагови убода нису били видљиви, њени унутрашњи органи просто су самлевени у кашу.

У другом случају, такође у САД, група делфина једногласно је избацила једну ајкулу из свог базена. Њено тело нађено је следећег дана удаљено готово девет метара од ивице базена.

TV KVIZ SLATKA OLIMPIJADA

5 TAKMIČARA I 50 NAVIJAČA

U SVAKOM KVIZU OČEKUJU VREDNE NAGRADE:

PEHARI—MEDALJE—TRENERKE—PATIKE—TORBE—MAJICE—SLATKI PAKETI

POZIVAMO VAS DA UČESTVUJETE!

Napišite na dopisnici 10 imena vaših omiljenih proizvoda SOKO ŠTARK i pošaljite na adresu:
SOKO ŠTARK TV KVIZ SLATKA OLIMPIJADA 11000 BEOGRAD, STERIJINA 15

IZVLAČENJE UČESNIKA U KVIZU IZVRŠIĆE SE SEDAM DANA PRE SVAKE EMISIJE

DOĐITE, ČEKAMO VAS!

Soko Štark

Уређује: Вито Недељковић

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

Шта су јели стари Римљани

Познато је колико је италијанска кухиња цењена у свету. Занима ме да ли је то наследила од својих предака Римљана и шта су јели стари Римљани?

МИЛЕНА
Руски Крстур

Захваљујући сачуваним књигама, па чак и појединим рецептима, знамо доста о вештини кувања у Римском царству. Та је кухиња била веома богата разним травама и зачинима, што домаћим, што увезеним са Истока. Уз то је била јаког укуса, истовремено и слатка и слана. Посебно су цењени кувари који су умели тако да припреме месо да се не може познати о којој се врсти ради. Веома су биле тражене птице које су увожене из далеких крајева: фазан са Црног мора, морске кокоши из Намибије, фламингоси из Египта. Била је омиљена и домаћа дивљач – косови и препелице, као и кокошки и пловке које су биле тек упола припитомљене.

Као што се види, стари Римљани су се мало другачије хранили, али једно је остало исто – вештина у припремању хране.

Путоказ за пчеле

Посматрао сам како пчеле зује око кошнице, слећу, одлећу и чини ми се све некако без реда. Како се оне уопште оријентишу и како проналазе цветно поље?

СВЕТИСЛАВ
Г. Милановац

Одавно је познато да пчеле показују математичку прецизност и спретност у обављању својих дужности. Тако, на пример, пчеле шаљу извиднике када треба пронаћи ново цветно поље. Кад пчела извидник открије такво поље, она напуни свој медни желудац нектаром разређеним цветним соком и врати се у кошницу. Пошто преда узорке нектара другим пчелама, остале је прате у стопу путањом у облику бројке осам. Угао под којим се бројка осам затвара показује другим пчелама смер цветног поља у односу на положај сунца.

Контрапункт у музици и политици

Занима ме значење речи контрапункт, и то посебно у музици.

ЗОНА
Београд

Овај израз настао је од латинских речи контра и пункт (тачка). Најчешће се употребљава у музици и значи: спајање,

комбиновање двеју или више самосталних мелодија у једну хармонијску целину. Део музичке теорије који проучава ту вештину је такође контрапункт. Дословно, у музици контрапункт значи: тачка према тачки, то јест, нота према ноти, јер су се у прошлости уместо нота употребљавале тачке.

Контрапункт се као значење употребљава и у политици, као противтежа, супротност, израз протеста због неког или нечијег поступка.

Маскерате за маскараде

Да ли стари израз маскерата значи, у ствари, маскарада, или нешто друго. Важно ми је због опкладе.

Б. ДОНЧИЋ
Лесковац

Маскерата и маскарада не значе исто. Маскерате су биле ренесансне покладне песме које су певали прерушени младићи приликом маскарада. У приморским крајевима се зове машкаре. Стекле су велику популарност у време бучних карневалских весеља, нарочито у Фиренци и Сијени. Најпопуларнија врста маскерата била је цингареска или јеђупијата, својеврстан зборник покладних песама помоћу којих је младић преобучен у Циганку (Јеђупку), предсказивао судбину заинтересованим посетиоцима карневала, односно маскараде или машкара.

Најстарији пут

Да ли је познати царски пут Via Apia најстарији изграђени и колико је био дугачак?

РАНКО С.
Вршац

Царски друм Via Apia, изграђен 312. године пре наше ере, био је дугачак 541 километар и изградили су га Римљани. И данас се његови остаци налазе у близини Рима. Via Apia није и најстарији изграђени пут, већ онај који је грађен око трихиљадите године пре наше ере у Египту, приликом изградње Кеопсове пирамиде. Био је, како је то онда било уобичајено, калдрмисан. После овог, грађени су путеви у Вавилону, Персији, Картагини, Грчкој... Остаци старих путева и данас постоје код нас у долини Мораве, Вардара, Неретве, а изградили су их Римљани после ратних освајања.

Непризнати лепотан

Недавно сам на улици видео лепог пса за којег ми је његов власник рекао да се зове кавкаски овчар. Просто нисам могао да се одвојим од њега и сада стално молим тату да ми набави једно овакво штене. Уједно молим и тебе да ми помогнеш, јер је ово ретка пасмина код нас.

БОРИС
Н. Београд

Одмах ти морамо рећи да нисмо успели да нађемо одгајивача који продаје штенад ове пасмине. Ови лепи пси су веома ретки, а они упорни их набављају од одгајиввача из Русије. Иначе, ова раса још није призната од међународне кинолошке федерације, па тако не може ни учествовати на изложбама паса. Ово не кажемо да бисмо те одговорили од твоје намере да набавиш баш овог пса. Надамо се да ће ово твоје писмо прочитати неки одгајивач кавкаских овчара и јавити се „Политикином Забавнику".

Барселона '92

Занима ме које спортске дисциплине ће најдуже трајати на следећим Олимпијским играма у Барселони и колико ће медаља укупно бити подељено спортистима, учесницима игара. Како изгледа маскота Барселоне '92?

ЛАЗАР С.
Пријепоље

На Олимпијским играма у Барселони, које почињу 25. јула 1992. године, најдуже ће трајати боксерска и фудбалска надметања. Фудбалери почињу 24. јула, дан пре свечаног отварања игара, а боксери 26. јула, а завршавају борбе 9. августа, на дан свечаног затварања игара.

Поделиће се укупно 570 комплета медаља. Први церемонијал уручења медаља је већ 26. јула, када се дели девет комплета медаља (дизање тегова – један, пливање – четири, стрељаштво – два, бициклизам – два).

Јован Петровић, Сутјеска 131, 22000 Сремска Митровица – 13 година, воли музику и путовања, сакупља марке и лименке од пића.

●

Игор Лукић, В. Вучковића 25, 18000 Ниш – жели да се дописује.

●

Мирјана Новак, Станка Тишме 22, 11273 Батајница – 13 година, воли музику, филм, природу и дружење.

●

Јелена Стојановић, Булевар ЈНА 172, 11000 Београд – 14 година, воли рап музику и животиње.

●

Љиљана Ђорђевић, 7. октобра 124, 14234 Степојевац – 12 година, сакупља марке и значке.

●

Агрон Цековић, 29. новембра 50, 85360 Улцињ – воли музику, спорт и све што воле млади.

●

Марија Селенић, Поцерска 13, Јерменовац, 15000 Шабац – 10 година, сакупља постер, луткице, украсни папир и марке, воли спорт, посебно кошарку, навија за Црвену звезду.

РЕШЕЊЕ ЕНИГМАТИКЕ

МОЗАИЧКА УКРШТЕНИЦА – ВОДОРАВНО: Душко Дугоушко, истоваривати, старинари, Ана, пакетина, плес, аваница, стаза, Рири, акт, Ита, ло, р, ти, ребра, е, Мадрид, траг, Еби, ослонац, св, амини, рц, Ноћај, пирит, ца.

ИСПУЊАЉКА – ВОДОРАВНО: милиметар, аниматори, командант, марксисти, пословање, телевизор, столарија.
Коначно решење: „Минимаксовизија".

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 2110

YU ISSN 0032-339X

Први број Политикиног Забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" 11001 Београд, Македонска 29

Главни и одговорни уредник
Зефирино Граси

Помоћник главног уредника
Славољуб Кецић

Уредник стрипа
Мирјана Маринковић

Ликовно графички уредник
Соња Јашовић

РЕДАКЦИЈА:
Диего Варагић, Олга Вукадиновић, Бојана Дожић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Петар Милатовић, Вера Милићевић, Весна Минић, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрногић, Весна Софреновић, Војислав Стаменовић, Недељка Сташић, Миленко Тодоровић и Бранислава Црномарковић.

ТЕХНИЧКА РЕДАКЦИЈА:
Душан Глушац, Радоје Савић, Зоран Петканић и Радана Весовић

СЕКРЕТАРИЈАТ:
Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић

Редакција „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК" Македонска 29, 11001 Београд, Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761, претплата: 328-776. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Маркетинг агенција: Македонска 31/I, телефон 320-645. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Месечна 1.106,00 динара, тромесечна 3.318,00 динара, полугодишња 6.636,00 динара.

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-603-24875, уз обавезну назнаку НИП „Политика" – ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ОБАВЕШТЕЊЕ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Обавештавамо претплатнике који врше претплату за иностранство, да НИП „Политика" убудуће искључиво прима претплату преко „EXIMPO" – AG, Bernstr– West 64, CH – 5034 SUHR Schweiz. Тел. 41/64/310470 и 41/64/310471. Fah 41/64/310472, на КОНТО:
NEUE AARGAUER BANK, AARAU, Baahnhofstr. 49, CH – 5001 AARAU, Schweiz, Конто број: 21.4957.057.6

ПОЛУГОДИШЊА ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

САД	USD 35.–
СР НЕМАЧКА	DEM 89.–
ШВЕДСКА	SEK 374.–
ФРАНЦУСКА	FRF 211.–
ШВАЈЦАРСКА	CHF 70.–

Трошкови АВИО превоза плаћају се посебно, независно од претплатне цене листа.

Директор
др Живорад Миновић

ИМПРЕСУМ (латински IMPRESSUM), штампарска стар, штампарија, по закону обавезно означавање новог издавача и уредника, одговорних за садржину часописа.

WALT DISNEY
МИКИ
ТУП!
БЗЗЗЗЗЗ!
-ПУУФ!
БУП!
12-15
БЗЗЗЗ!
© 1991 The Walt Disney Company
All Rights Reserved
Distributed by King Features Syndicate